

การแสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในราคา—โดยพิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงใน
ระดับราคาทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงในราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่าง ในรายงานทางการเงิน

จากการตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกวิธีการทางเศรษฐกิจซึ่งมีผลให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงในราคา เช่น การเกิดภาวะเงินเฟ้อขึ้นทั่วโลกในปัจจุบัน เป็นต้น กลุ่มนักบัญชีตลอดจน
ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้พยายามศึกษาค้นคว้า เพื่อหาแนวทางในการรายงานผลกระทบอันสืบเนื่อง
จากการเปลี่ยนแปลงในราคาที่มีต่อธุรกิจ เนื่องจากงบการเงินซึ่งจัดทำขึ้นตามวิธีการบัญชีระบบต้นทุน
ในอดีตอันเป็นหลักการบัญชีที่ยอมรับกันทั่วไปไม่สามารถรายงานข้อมูลที่เกิดขึ้นในส่วนนี้ได้ จากการ
ศึกษาค้นคว้าทำให้เกิดแนวความคิดเพื่อประโยชน์ในการเสนอข้อมูลของการเปลี่ยนแปลงในราคา
ในเบื้องต้นแนวความคิดดังกล่าวสามารถแบ่งแยกออกเป็น 2 วิธีการใหญ่ ๆ ได้แก่ วิธีการบัญชี
ระบบเงินคงที่ โดยมุ่งแสดงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาทั่วไปอันมีผลทำให้หน่วย
เงินตราซึ่งใช้เป็นหน่วยวัดมูลค่าทางการบัญชีมีค่าไม่คงที่ การศึกษาหรือข้อเสนอแนะที่มีบทบาท
สำคัญในการสนับสนุนวิธีการบัญชีระบบเงินคงที่ เช่น APB Statement No. 33 - Financial
Statements Restated for General price - level Change และ FASB Exposure
Draft - Financial Reporting in Units of General Purchasing Power (ปี 1974)
 เป็นต้น และวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน โดยมุ่งแสดงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในราคา
สินทรัพย์เฉพาะอย่าง ซึ่งมีผลให้สินทรัพย์มีมูลค่าปัจจุบันแตกต่างไปอย่างมากจากมูลค่าต้นทุนในอดีต
 ฉะนั้น วิธีการบัญชีตามแนวความคิดนี้จึงสนับสนุนให้มีการประเมินมูลค่าและแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการที่ไม่เป็นตัวเงินด้วยมูลค่าปัจจุบัน เช่น ราคาทุนทดแทนซึ่งเป็นมูลค่า
 ปัจจุบันที่มีผู้นิยมใช้มากกว่าแบบอื่น เป็นต้น ข้อเสนอแนะจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีบทบาทสำคัญ
สนับสนุนวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน เช่น ASR No. 190¹ โดยคณะกรรมการควบคุม

¹ David Mehl "การบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน". เอกสารประกอบการสัมมนาภาวะ-
เงินเฟ้อกับการบัญชี (กรกฎาคม 2524), หน้า 3.

ตลาดหลักทรัพย์ (SEC) และ Statement of Standard Accounting Practice (SSAP) No. 16¹ โดยคณะกรรมการมาตรฐานทางการบัญชีแห่งประเทศอังกฤษ (ASC) เป็นต้น

จากวิธีการบัญชีระบบเงินคงที่และวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน ต่างมีจุดมุ่งหมายในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในราคาที่เกิดขึ้นอันมีผลกระทบต่อธุรกิจ ไม่ว่าจะการเปิดเผยข้อมูลจะกระทำในรูปแบบใดก็ตาม เช่น การจัดทำงบประกอบงบการเงินเบื้องต้น จัดทำเป็นหมายเหตุท้ายงบการเงิน หรือแม้กระทั่งการเปลี่ยนระบบการบันทึกข้อมูลรวมทั้งการจัดทำงบการเงินไปจากระบบต้นทุนในอสังหาริมทรัพย์ แต่รายละเอียดในการแสดงตลอดจนวิธีการของทั้ง 2 วิธีการบัญชีมีความแตกต่างกันอย่างมาก และต่างมุ่งเน้นไปเพียงด้านใดด้านหนึ่งเพียงด้านเดียวของผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในราคาที่เกิดขึ้น ก่อให้เกิดความสับสนที่แตกแยกกันไปว่าวิธีการบัญชีแบบใดจึงจะเหมาะสมในทางปฏิบัติเพื่อจัดทำรายงานทางการเงิน รวมทั้งการเปิดเผยข้อมูลควรเสนอในรูปแบบใดและมากน้อยเพียงใดเพื่ออำนวยความสะดวกสูงสุดต่อผู้ใช้งบการเงิน

แนวความคิดของวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ นับเป็นก้าวสำคัญอีกก้าวหนึ่งของการพัฒนาทางการบัญชี วิธีการบัญชีวิธีนี้มุ่งแสดงทั้งการเปลี่ยนแปลงในราคาทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงในราคาหลักทรัพย์เฉพาะอย่าง เป็นการผสมผสานหรือจะกล่าวว่าเป็นวิธีการบัญชีที่เป็นกลางระหว่างวิธีการบัญชีระบบเงินคงที่และวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน ในปัจจุบันข้อเสนอแนะที่นับว่ามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ ได้แก่ SFAS No. 33 - Financial Report and Changing Prices โดยคณะกรรมการมาตรฐานการบัญชีแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา ออกเมื่อเดือนกันยายน ค.ศ. 1979 ฉะนั้นการแสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงในราคาโดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในราคาทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงในราคาหลักทรัพย์เฉพาะอย่าง ในรายงานทางการเงิน ซึ่งจะกล่าวในที่นี้จึงขอเสนอตามข้อเสนอแนะของ SFAS No. 33

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 4.

ความเป็นมาของแถลงการณ์ฉบับที่ 33 เรื่อง "การรายงานทางการเงินกับการเปลี่ยนแปลง
ในราคา"

ในประเทศสหรัฐอเมริกา สถาบันที่มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้าและวิจัยในเรื่องการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในราคา และมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ธุรกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสนใจต่อการเปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ ได้แก่ สมาคมนักบัญชีแห่งสหรัฐอเมริกา (American Institute of Certified Public Accountant : AICPA) คณะกรรมการมาตรฐานการบัญชี (Financial Accounting Standards Board : FASB) และคณะกรรมการควบคุมตลาดหลักทรัพย์ (Security Exchange Committee : SEC) บทบาทสำคัญ ๆ ของสถาบันทั้ง 3 ดังกล่าว พอสรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

จากการเล็งเห็นความสำคัญและไต่ถวิลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในราคา ในที่สุด AICPA ได้จัดทำ Accounting Reserach Study (ARS) No. 6 เรื่อง Reporting the Financial Effects of Price-level Changes ในปี ค.ศ. 1963 เพื่อสรุปผลการศึกษาวิจัย และในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1969 คณะกรรมการหลักการบัญชี (Accounting Principles Board : APB) ของ AICPA ได้ออกแถลงการณ์ APB Statement No. 3 - Financial Statement Restated for General Price - Level Changes เสนอให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่ปรับตามระดับราคาทั่วไป โดยจัดทำเป็นงบประกอบงบการเงินเบื้องต้น ซึ่งจัดทำตามวิธีการบัญชีระบบต้นทุนในอดีต แต่แถลงการณ์ฉบับนี้มีได้รับความสนใจปฏิบัติเท่าที่ควรจากบริษัทต่าง ๆ ต่อมา FASB ซึ่งได้ให้ความสนใจต่อปัญหาทางการบัญชีเกี่ยวกับผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ ได้ออกร่างแถลงการณ์ ในวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 1974 เรื่อง Financial Reporting in Units of General Purchasing Power ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องและเป็นแนวทางเดียวกับ APB Statement No. 3 หลังจากได้เสนอร่างแถลงการณ์ฉบับนี้และได้รับข้อคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ในที่สุดในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1975 ทาง FASB ได้ประกาศเลือกเวลากำหนดการปฏิบัติตามร่างแถลงการณ์ออกไปและได้ทำการศึกษาเพิ่มเติมถึงผลกระทบในทางปฏิบัติของแถลงการณ์ดังกล่าว แต่ในขณะที่การศึกษารวบรวมของ FASB ยังไม่เสร็จสิ้น ทาง SEC ก็ได้ออกกฎ Accounting Series Release (ASR) No. 190 กำหนดให้บริษัทมหาชน

ขนาดใหญ่ต้อง เปิดเผยถึงราคาทดแทนสำหรับสินค้าคงคลัง ต้นทุนสินค้าที่ขาย สิทธิขาดและ
 ค่าเสื่อมราคา โดยแสดง เป็นหมายเหตุประกอบงบการเงินตั้งแต่ปี ค.ศ. 1976 เป็นต้นไป
 จะเห็นได้ว่าข้อกำหนดใน ASR No. 190 มุ่งไปดำเนินการ เสนอข้อมูลตามมูลค่าปัจจุบันโดย
 เน้นการใช้ราคาทดแทนโดยมิได้ให้ความสนใจต่อการ เสนอข้อมูลตามอำนาจซื้อทั่วไปของ
 เงินตราตามที่เคยเสนอไปก่อนหน้านี้โดย APB และ FASB

อย่างไรก็ตามทั้ง AICPA และ FASB มิได้มีนโยบายต่อการศึกษาวิจัย และ
 ASR No. 190 ของ SEC ที่กำหนดขึ้นเป็นเครื่องกระตุ้นให้มีการศึกษาถึงวิธีการบัญชี
 แบบอื่น ๆ นอกเหนือไปจากการคำนึงถึงเพียงข้อมูลตามอำนาจซื้อทั่วไปของ เงินตราตามที่เคย
 เสนอไป ทั้งนี้ AICPA ได้จัดตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อทำการศึกษาและทดลอง เกี่ยวกับวิธีการ
 บัญชีและรูปแบบของการ เสนอข้อมูลของการ เปลี่ยนแปลงในราคา เพื่อให้เป็นแนวทางสำหรับ
 FASB ต่อไป คณะทำงานดังกล่าวคือ Task Force on Conceptual Framework for
 Accounting and Reporting ได้กำหนดรูปแบบการ เสนอและวิธีการบัญชีออกเป็น
 4 แบบ ทำการทดลองกับกิจการต่าง ๆ 23 บริษัท ในปี ค.ศ. 1977 โดยทดลองจัดทำงบการเงิน
 สำหรับปี ค.ศ. 1975 และ 1976 สำหรับแต่ละวิธี ผลการทดลองสามารถสรุปได้ดังนี้

1. วิธีการบัญชีทั้ง 4 แบบ เพื่อจัดทำงบการเงินตามการทดลองมี

รูปแบบ A ให้จัดทำตามร่างแถลงการณ์ของ FASB ที่เสนอเมื่อเดือนธันวาคม
 ค.ศ. 1974 โดยให้มีการปรับข้อมูลต้นทุนในอดีตตามอำนาจซื้อทั่วไปของ เงินตรา เพื่อจัดทำบ
 ประกอบงบการเงินเบื้องต้น อันเป็นการคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาทั่วไป

รูปแบบ B จัดทำตามวิธีการบัญชีระบบต้นทุนในอดีต โดยกำหนดให้มีการตีราคา
 สินค้าคงคลังตามวิธีเข้าหลัง-ออกก่อน (LIFO) และค่าเสื่อมราคาตามที่ปรากฏในงบกำไร
 ขาดทุนให้คำนวณจากราคาต้นทุนปัจจุบันของสินทรัพย์

รูปแบบ C ให้มีการจัดทำงบการเงินโดยบางส่วนจะแสดงด้วยต้นทุนในอดีต และ
 บางส่วนจะแสดงด้วยมูลค่าปัจจุบัน (โดยทั่วไปจะใช้ราคาทุนทดแทน) เพื่อแยกให้เห็นถึงกำไรจาก
 การดำเนินงาน และมูลค่าที่เปลี่ยนแปลงไป วิธีการรูปแบบนี้จะคล้ายคลึงกับวิธีการที่ใช้ในประเทศ
 ออสเตรเลีย และประเทศอังกฤษ

¹ AICPA, The Accounting Responses to Changing Prices :
 Experimentation with Four Models, (New York : 1979), p.2.

รูปแบบ D ให้มีการจัดหางบการเงินตามมูลค่าปัจจุบันโดยใช้ทั้งราคาทุน
ทดแทนหรือมูลค่าปัจจุบันเพื่อแสดงให้ทราบถึงทรัพยากรและภาระผูกพันของกิจการ พร้อมทั้ง
คำนึงถึงผลของการเปลี่ยนแปลงในระบับราคาทั่วไปที่มีต่อส่วนของผู้ถือหุ้น

2. กิจการที่ร่วมมือในการทดลองวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 23 บริษัท ประกอบด้วย¹

	<u>จำนวนบริษัท</u>
กิจการธนาคาร	1
กิจการสาธารณะประโยชน์	1
กิจการค้าปลีก	1
กิจการอุตสาหกรรม	19
กิจการขนส่ง	<u>1</u>
รวม	<u>23</u>

3. จำนวนเวลาเพื่อจัดหางบการเงินปรากฏว่ารูปแบบ B ใช้เวลาน้อยที่สุด
รูปแบบ A ใช้เวลานานเป็นอันดับ 2 ส่วนรูปแบบ C และ D ใช้เวลานานเป็นอันดับ 3
และ 4 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นการสรุปโดยส่วนรวม²

4. การจัดอันดับความยากง่ายในการจัดหางบการเงินตามวิธีการบัญชีทั้ง 4 แบบ
ตามความเห็นของกิจการทั้ง 23 บริษัท ได้จัดอันดับจากง่ายที่สุดถึงยากที่สุดไว้ 4 อันดับดังนี้

รูปแบบ	<u>จำนวนบริษัทที่จัดอันดับ</u>			
	A	B	C	D
อันดับ 1 (ง่ายที่สุด)	9	13	1	0
อันดับ 2	9	10	4	0
อันดับ 3	2	0	18	3
อันดับ 4 (ยากที่สุด)	<u>3</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>20</u>
	<u>23</u>	<u>23</u>	<u>23</u>	<u>23</u>

¹ Ibid., p. 93

² Ibid., p. 99

ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าความเห็นส่วนใหญ่ของความเห็นว่า รูปแบบ B เป็นวิธีที่จัดทำได้ง่ายที่สุด ส่วนรูปแบบ D เป็นวิธีที่จัดทำยุ่งยากที่สุด¹

5. จากกิจการทั้ง 23 บริษัท ปรากฏว่ามี 7 บริษัท ไม่เห็นด้วยกับการนำเอาวิธีการบัญชีทั้ง 4 แบบ มาใช้จัดทำงบการเงินเบื้องต้นหรือแม้แต่จัดทำงบประกอบงบการเงินก็ตาม ส่วนอีก 16 บริษัท เห็นสมควรให้มีการนำวิธีการบัญชีเหล่านี้มาใช้เพื่อจัดทำงบการเงินเบื้องต้นหรืองบประกอบงบการเงิน บางบริษัทเห็นควรให้ใช้เพียงรูปแบบเดียว บางบริษัทเห็นควรใช้มากกว่าหนึ่งรูปแบบ ซึ่งยังมีความเห็นแตกต่างกันไปในรูปแบบที่ควรใช้ ซึ่งสามารถสรุปเป็นความเห็นในรูปแบบของวิธีการบัญชีที่ควรเสนอได้ดังนี้²

จำนวนบริษัท (บริษัทหนึ่งอาจเลือกได้มากกว่า 1 รูปแบบ)

รูปแบบ A	6
รูปแบบ B	3
รูปแบบ C	7
รูปแบบ D	5

21 (จากบริษัทที่เห็นด้วย 16 บริษัท)

6. มีการจัดอันดับสำหรับวิธีการบัญชีทั้ง 4 รูปแบบ ในด้านประโยชน์บุคคลภายนอก ในด้านการตัดสินใจต่อการซื้อหรือขายหุ้นหรือการให้บริษัทกู้ยืมเงิน รวมทั้งจัดอันดับในด้านความเกี่ยวข้องกับปัญหา ความสามารถที่จะวัดค่าได้ ความเชื่อถือได้และความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้ ทั้งนี้การจัดอันดับจะจัดจากอันดับ 1 ซึ่งดีที่สุด ไปจนถึงอันดับ 4 ซึ่งน้อยที่สุด ในการจัดอันดับนี้จัดตามความเห็นของ 22 บริษัท โดยอีก 1 บริษัทไม่แสดงความเห็นในที่นี้ ซึ่งความเห็นในด้านต่าง ๆ นี้สามารถแสดงได้ดังนี้³

¹ Ibid., p. 93

² Ibid., p. 99

³ Ibid., p. 100

รูปแบบ	จำนวนบริษัทที่รักอันคัม			
	A	B	C	D
<u>ประโยชน์บุคคลภายนอก</u>				
อันคัม 1	2	9	7	3
อันคัม 2	5	4	8	4
อันคัม 3	7	5	5	4
อันคัม 4	<u>8</u>	<u>4</u>	<u>2</u>	<u>11</u>
รวม	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>
<u>ความเกี่ยวข้องกับปัญหา</u>				
อันคัม 1	4	6	9	4
อันคัม 2	5	5	6	3
อันคัม 3	3	8	4	5
อันคัม 4	<u>10</u>	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>10</u>
รวม	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>
<u>ความสามารถที่จะรักษาได้</u>				
อันคัม 1	13	6	2	0
อันคัม 2	5	10	3	2
อันคัม 3	2	4	15	1
อันคัม 4	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>2</u>	<u>19</u>
รวม	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>
<u>ความเชื่อถือได้</u>				
อันคัม 1	15	5	1	0
อันคัม 2	5	12	4	1
อันคัม 3	1	3	14	2
อันคัม 4	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>19</u>
รวม	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>

ความสามารถในการเปรียบเทียบกันได้

	A	B	C	D
อันดับ 1	7	7	4	3
อันดับ 2	8	8	4	2
อันดับ 3	4	4	12	0
อันดับ 4	<u>3</u>	<u>3</u>	<u>2</u>	<u>17</u>
รวม	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>	<u>22</u>

แม้การทดลองในครั้งนี้จะไม่สามารถชี้ขาดว่าวิธีการบัญชีแบบใดเป็นแบบที่เหมาะสมที่สุด ทั้งนี้เพราะวิธีการบัญชีทั้ง 4 รูปแบบนี้เป็นเพียงการสมมติขึ้นเพื่อการทดลองยังมีใช้วิธีการหรือรูปแบบที่กำหนดไว้แน่นอน และความเห็นของกิจการเพียง 23 บริษัท ก็ยังไม่สามารถใช้เป็นผลสรุปของส่วนรวมได้ แต่ก็นับได้ว่าเป็นการทดลองและวิจัยเกี่ยวกับความสามารถที่จะนำวิธีการบัญชีต่าง ๆ มาใช้ปฏิบัติเพื่อหาวิธีการบัญชีที่เหมาะสมที่สุด

ทางด้าน FASB เองก็ได้มีการทดลองเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติของวิธีการบัญชีตามร่างแถลงการณ์ซึ่งออกในปี 1974 ด้วยความร่วมมือของกิจการต่าง ๆ 101 บริษัท และได้สรุปผลในปี 1977 ต่อมาในวันที่ 28 ธันวาคม ค.ศ. 1978 FASB ได้ออกร่างแถลงการณ์ฉบับหนึ่ง เรื่อง Financial Reporting and Changing Prices ซึ่งเสนอให้มีการเสนอข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือไปจากที่เคยเสนอไว้แล้ว และยังคงไปไกลกว่าความต้องการตามกฎหมายของ SEC ใน ASR No. 190 โดยตามร่างแถลงการณ์ดังกล่าวเสนอให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมอย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างข้อมูลตามราคาหุ้นปัจจุบันและข้อมูลต้นทุนในอดีต ปรับตามอำนาจซื้อทั่วไปของเงินตรา ทั้งนี้กำหนดให้มีการเปิดเผยเกี่ยวกับ¹

1. ถ้าไรจากการดำเนินงานตามข้อมูลในระบบราคาหุ้นปัจจุบัน และถ้าไรหรือขาดทุนจากการมีสินทรัพย์อันเป็นผลสุทธิของภาวะเงินเฟ้อ หรือ
2. ถ้าไรจากการดำเนินงานต่อเนื่องตามข้อมูลซึ่งปรับตามอำนาจซื้อทั่วไปของเงินตรา

¹ Thomas A. Ratcliffe and Pual H. Munter, Complete Handbook of Inflation Accounting, New Jersey: Prentice - Hall International, 1981, p. 28

ปรากฏว่าร่างแถลงการณ์ฉบับดังกล่าวได้รับความสนใจ และทาง FASB ใ้รับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอันพอสรุปได้ว่า ในด้านผู้ใช้งบการเงินเห็นควรมีการประเมินมูลค่าของสินทรัพย์ด้วยราคาทุนปัจจุบัน ซึ่งสามารถอำนวยความสะดวกมากกว่าการวัดมูลค่าสินทรัพย์ด้วยต้นทุนในอดีตในด้านการประเมินถึงเงินสดหมุนเวียนในอนาคต แต่ในขณะเดียวกันผู้มีหน้าที่จัดเตรียมข้อมูลทางบัญชีและจัดทำงบการเงินพอใจข้อมูลต้นทุนในอดีตปรับตามอำนาจซื้อทั่วไปของเงินตราในด้านการใช้ค่าใช้จ่ายต่ำกว่าและข้อมูลที่ได้รับความเชื่อถือได้มากกว่า

ในที่สุดในเดือนกันยายน ค.ศ. 1979 FASB ได้ออกแถลงการณ์ SFAS No. 33 เรื่อง Financial Reporting and Changing Price อันเป็นการกำหนดมาตรฐานของการจัดทำรายงานถึงผลของการเปลี่ยนแปลงในราคาที่มีต่อธุรกิจทั้งการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงในราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่าง โดยการจัดทำและเสนอข้อมูลในงบประกอบ ตาราง หรือหมายเหตุ ประกอบในรายงานทางการเงิน รวม 2 ชุด คือ ชุดหนึ่งจะเสนอข้อมูลประกอบในระบบเงินคงที่โดยการปรับข้อมูลต้นทุนในอดีตตามอำนาจซื้อทั่วไปของเงินตราอันเป็นการคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาทั่วไป ส่วนอีกชุดหนึ่งจะเสนอข้อมูลประกอบในระบบราคาทุนปัจจุบันอันเป็นการคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่าง ไรก็ตามข้อกำหนดตามแถลงการณ์ฉบับนี้ไม่มีผลใด ๆ ต่อวิธีการบัญชีและการจัดทำงบการเงินเบื้องต้นโดยยังคงใช้วิธีการบัญชีระบบต้นทุนในอดีต

ถึงแม้ว่าแถลงการณ์ฉบับดังกล่าวนับได้ว่าเป็นแถลงการณ์ที่สำคัญต่อขอบเขตของการบัญชีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงในราคา และได้รับการทบทวนอย่างดีจากฝ่ายต่าง ๆ อาทิเช่น SEC ซึ่งได้ออกประกาศ Accounting Series Release No. 271 เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ. 1979¹ บัญชีใหม่บริษัทซึ่งรายงานข้อมูลไว้ในรายงานทางการเงินของปี 1979 ในราคาทุนปัจจุบัน จะได้รับการยกเว้นไม่ต้องแสดงราคาทุนทดแทนตามข้อกำหนดเดิมใน ASR No. 190 และเมื่อบริษัททั้งหมดมีการเปิดเผยข้อมูลราคาทุนปัจจุบันในรายงานทางการเงินของปี 1980 แล้วก็ไม่ต้องแสดงราคาทุนทดแทนอีกต่อไป เป็นต้น แต่เนื่องจากยังมีปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งความไม่แน่นอนในด้านการใช้ข้อมูล กลุ่มบุคคลที่ข้อมูลจะให้ประโยชน์ ความมุ่ง

¹ SEC , Accounting Series Release No. 271 / October 23, 1979, SEC Docket , Volume 18 , No. 12; (November 6, 1979) , p. 718.

หมายและจุดประสงค์ในการใช้ข้อมูล รวมทั้งปัญหาบางอย่างที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตาม SFAS No. 33 ดังนั้น ทาง FASB จึงยังคงถือว่า SFAS No. 33 ยังอยู่ในชั้นทดลองจะต้องรอผลจากการนำออกทดลองใช้เพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไปอีก

วัตถุประสงค์ของ SFAS No. 33

แถลงการณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ลงทุน เจ้าหนี้ และอื่น ๆ เกี่ยวกับผลของการเปลี่ยนแปลงในราคาที่มีต่อธุรกิจอันเป็นผลกระทบของปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจ ทั้งนี้เพื่อช่วยในการตัดสินใจในการลงทุน การให้กู้ยืม และอื่น ๆ โดยข้อมูลที่เสนอตามแถลงการณ์จะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินในการประเมินผลต่าง ๆ คือ

1. การประเมินถึงเงินสดหมุนเวียนในอนาคต ทั้งนี้โดยเสนอข้อมูลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายและสินทรัพย์ของกิจการตามราคาทุนปัจจุบัน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่างของสินทรัพย์และบริการเกิดขึ้น

2. การประเมินถึงผลการดำเนินงานของกิจการ ทั้งนี้ โดยแสดงแบ่งแยกผลของการเปลี่ยนแปลงในราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่างออกจากผลการดำเนินงานตามปกติ เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลของการตัดสินใจซื้อสินทรัพย์ในอดีต ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในราคาอันทำให้สินทรัพย์ที่กิจการมีอยู่ในปัจจุบัน มีมูลค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากต้นทุนในอดีตของสินทรัพย์นั้น ๆ ย่อมอาจถือเป็นผลงานส่วนหนึ่งซึ่งนอกเหนือไปจากผลงานจากการดำเนินงานของกิจการตามปกติ

3. การประเมินถึงการสูญสิ้นไปของประสิทธิภาพการดำเนินงาน ตามปกติกิจการจำต้องมีสินทรัพย์ต่าง ๆ เช่น สินค้า ที่ดิน อาคาร โรงงาน อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่น ๆ เพื่อประโยชน์ในการผลิตสินค้าและให้บริการ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือกิจการจำต้องมีสินทรัพย์ไว้เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกิจการนั่นเอง ดังนั้น เพื่อให้กิจการสามารถรักษาประสิทธิภาพไว้ได้ในระดับเดิมในขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงในราคาของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น กิจการจะต้องใช้จำนวนเงินลงทุนในสินทรัพย์เหล่านี้เพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น การเสนอข้อมูลของสินทรัพย์เหล่านี้ควยราคาทุนปัจจุบันจะช่วยให้สามารถประเมินผลในค่านี้นี้และสามารถประเมินขีดความสามารถในการดำเนินงานของกิจการได้

4. การประเมินถึงการสูญเสียไปของอำนาจซื้อโดยทั่วไป กล่าวคือเมื่อระดับราคาโดยทั่วไป เพิ่มขึ้นอันมีผลให้อำนาจซื้อทั่วไปของเงินตราลดลง ดังนั้น จำนวนเงินที่ต้องใช้เพื่อรักษาอำนาจซื้อทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจซื้อทั่วไปของ เงินลงทุนจึงต้องใช้จำนวนเงินเพิ่มขึ้น ฉะนั้นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงใน ระดับราคาทั่วไป โดยการปรับข้อมูลต้นทุนในอดีตตามอำนาจซื้อทั่วไปของ เงินตราจะช่วยในการ ประเมินผลและให้ประโยชน์มากยิ่งขึ้น

ระบบวิธีการบัญชีที่ใช้เพื่อเปิดเผยข้อมูลตาม SFAS No. 33

เนื่องจากทาง FASB ยังเล็งเห็นถึงความสำคัญตลอดจนประโยชน์จากวิธีการบัญชีระบบต้นทุนในอดีต จึงยังคงสนับสนุนให้มีการจัดทำงบการเงินเบื้องต้นตามระบบต้นทุนในอดีตต่อไป และเห็นสมควรให้จัดทำงบประกอบงบการเงินโดยจัดทำขึ้น 2 ชุด กล่าวคือ

ชุดที่ 1 ข้อมูลที่เสนอจะคำนวณขึ้นตามวิธีการบัญชีระบบเงินคงที่ โดยการปรับข้อมูลต้นทุนในอดีตตามอำนาจซื้อทั่วไปของ เงินตรา เพื่อให้ข้อมูลอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไปเดียวกันหรือแสดงในหน่วยเงินคงที่ อันเป็นการคำนึงถึงและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงใน ระดับราคาทั่วไป ซึ่งมีผลให้หน่วยเงินตรามีอำนาจซื้อทั่วไปเพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือมีผลให้หน่วยเงินตราที่ใช้ตามวิธีการบัญชีระบบต้นทุนในอดีต เป็นหน่วยวัดมูลค่าที่มีค่าไม่คงที่

ชุดที่ 2 ข้อมูลที่เสนอจะคำนวณขึ้นตามวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน โดยมีการประเมินมูลค่าของสินทรัพย์ที่กิจการมีอยู่และเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์เหล่านั้นด้วยราคาทุนปัจจุบัน อันเป็นการคำนึงถึงและเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่าง ซึ่งมีผลให้สินทรัพย์มีมูลค่าในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากมูลค่าของสินทรัพย์เหล่านั้นตามต้นทุนในอดีต ณ เวลาที่ได้สินทรัพย์นั้นมา

นอกจากนั้น FASB ยังสนับสนุนให้มีการจัดทำงบการเงินและงบประกอบตามลักษณะของแนวความคิดการดำรงเงินลงทุนในด้านการเงิน โดยเน้นถึงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น เนื่องจาก การเปลี่ยนแปลงไปในมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งจะสามารถถ่วงดุลประโยชน์ที่อยู่ซึ่งงบการเงินมากกว่าแนวความคิดในการดำรงเงินลงทุนในด้านการกายภาพ ซึ่งให้ความสนใจเพียงการรักษากำลังการผลิตหรือประสิทธิภาพไว้ในระดับเดิมเพื่อการดำเนินงานต่อไปของกิจการ

ประเภทและข้อกำหนดสำหรับข้อมูลประกอบเพื่อเปิดเผยข้อมูลตาม SFAS No. 33

ข้อมูลที่ต้องเปิดเผยตามแถลงการณ์ฉบับนี้โดยจัดทำเป็นงบประกอบงบการเงินเบื้องต้น
อาจจัดทำเป็นงบประกอบงบการเงินอย่างละเอียด(Comprehensive Financial Statements)
หรือเพียงจัดทำงบประกอบเพื่อเปิดเผยด้วยจำนวนข้อมูลต่ำสุด(Minimum Information)
ซึ่งกำหนดไว้ในแถลงการณ์ ทั้งนี้ ข้อมูลต่ำสุดที่ต้องเปิดเผยสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 การแสดงข้อมูลประกอบสำหรับปีปัจจุบัน

1.1 กำหนดใหม่การเปิดเผยข้อมูลซึ่งได้จากต้นทุนในอดีตที่ปรับตามอำนาจ

ซื้อทั่วไปของเงินตรา

- ก) กำไรจากการดำเนินงานสำหรับปีการเงินปัจจุบัน
- ข) กำไรหรือขาดทุนจากอำนาจซื้อทั่วไปสำหรับรายการที่เป็น

ตัวเงินสุทธิสำหรับปีการเงินปัจจุบัน ทั้งนี้จะไม่นำกำไรหรือขาดทุนในส่วนนี้ไปรวมกับกำไรจาก
การดำเนินงาน

1.2 กำหนดให้ควรเปิดเผยข้อมูลตามระบบราคาทุนปัจจุบัน

- ก) กำไรจากการดำเนินงานสำหรับปีการเงินปัจจุบัน
- ข) ราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์

ณ วันสิ้นปีการเงินปัจจุบัน

- ค) การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน

โรงงาน และอุปกรณ์ หลังจากมีการคำนึงถึงผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อสำหรับปีการเงินปัจจุบัน
ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบันดังกล่าวจะไม่นำไปรวมกับกำไรจากการดำเนินงาน

1.3 จัดทำหมายเหตุประกอบคำอธิบายต่อท้ายข้อมูล เพื่อเปิดเผยถึง

- ก) ประเภทใหญ่ ๆ ของข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณราคาทุนปัจจุบัน

ของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ต้นทุนสินค้าที่ขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น
และการตัดบัญชีค่าใช้จ่าย

- ข) ส่วนแตกต่างระหว่าง

- (1) วิธีการคิดค่าเสื่อมราคา การประมาณอายุการใช้งาน

และมูลค่าซากของสินทรัพย์ที่ใช้คำนวณค่าเสื่อมราคา ทั้งที่สะท้อนต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่และที่ใช้
ราคาทุนปัจจุบัน และ

(2) วิธีการและ การประมาณที่ใช้คำนวณค่าเสื่อมราคา

ในงบการเงินเบื้องต้น

ค) การไม่รวมการปรับปรุงหรือการแบ่งปันภาษีเงินได้ในงบการเงินเบื้องต้นในการคำนวณข้อมูลประกอบ

ส่วนที่ 2 การแสดงข้อมูลประกอบสรุปสำหรับ 5 ปีที่ผ่านมา กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้

2.1 ยอดขายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ

2.2 ข้อมูลตามต้นทุนในอัตราระบบเงินคงที่ สำหรับรายการ

ก) กำไรจากการดำเนินงาน

ข) กำไรจากการดำเนินงานต่อหุ้นสามัญ

ค) สินทรัพย์สุทธิ ณ วันสิ้นปีการเงิน

2.3 ข้อมูลตามราคาทุนมีจจุบัน สำหรับรายการ

ก) กำไรจากการดำเนินงาน

ข) กำไรจากการดำเนินงานต่อหุ้นสามัญ

ค) สินทรัพย์สุทธิ ณ วันสิ้นปีการเงิน

ง) การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนมีจจุบันของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ซึ่งคำนึงถึงผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไปแล้ว

2.4 ข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับ

ก) กำไรหรือขาดทุนจากอำนาจซื้อทั่วไปสำหรับรายการที่เป็น

ตัวเงินสุทธิ

ข) เงินปันผลต่อหุ้นสามัญ

ค) ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ ณ วันสิ้นปีการเงิน

ง) รัศมีเฉลี่ยหรือรัศมีเมื่อสิ้นปี ของดัชนีราคาผู้บริโภคสำหรับ

แต่ละปี ซึ่งใช้ในการคำนวณข้อมูลเกี่ยวกับกำไรจากการดำเนินงาน

ในการ เสนอข้อมูลประกอบสำหรับปีปัจจุบัน ทั้งข้อมูลซึ่งได้จากต้นทุนในอดีตปรับตามอำนาจซื้อทั่วไป (หรือระบบเงินคงที่) และข้อมูลตามระบบราคาทุนปัจจุบัน โดยเฉพาะส่วนของการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกำไรจากการดำเนินการสำหรับปีการเงินปัจจุบัน ตามที่กำหนดของข้อมูลล่าสุดที่ต้องเปิดเผยเสนอได้ใน 2 รูปแบบ คือ

1. รูปแบบงบการเงิน (Statement Format) ซึ่งจะเปิดเผยให้ทราบถึงรายได้ค่าใช้จ่าย กำไรและขาดทุน

2. รูปแบบการทบทยอด (Reconciliation Format) ซึ่งจะเปิดเผยในลักษณะของการปรับปรุงกำไรจากการดำเนินงานตามที่ปรากฏในงบการเงินเบื้องต้น ซึ่งจัดทำตามวิธีการบัญชีระบบต้นทุนในอดีต ให้แสดงด้วยกำไรจากการดำเนินงานตามต้นทุนในอดีตที่ปรับตามอำนาจซื้อทั่วไป และกำไรจากการดำเนินงานตามระบบราคาทุนปัจจุบัน ตามลำดับ

ตัวอย่างประกอบการศึกษาและการคำนวณข้อมูล เพื่อจัดทำงบประกอบงบการเงินในการเปิดเผย ข้อมูลประกอบสำหรับปีปัจจุบัน ทั้งรูปแบบของงบการเงินและรูปแบบของงบการทบทยอด รวมทั้งข้อมูลประกอบสรุปสำหรับ 5 ปีที่ผ่านมา จะเสนอในอันถัดต่อไป

กิจการที่อยู่ที่ซึ่งบังคับและวันบังคับใช้ตาม SFAS No. 33

ตามข้อกำหนดของแถลงการณ์ฉบับนี้จะใช้บังคับกับกิจการบริษัทมหาชน¹ อันมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ ณ วันต้นปีการเงินของงบการเงินเบื้องต้น ซึ่งมีการบันทึกและจัดทำตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกันทั่วไป

- บริษัทมหาชน (Public Enterprise) ในที่นี้หมายถึง กิจการซึ่ง
- (ก) หลักทรัพย์ของกิจการทั้งในส่วนที่แสดงถึงหนี้สินหรือการเป็นเจ้าของกิจการ (Debt or Equity Securities) มีการซื้อขายกันในตลาดมหาชน (Public Market) ทั้งในตลาดหลักทรัพย์หรือนอกตลาดหลักทรัพย์ภายในประเทศ หรือ
 - (ข) เป็นกิจการที่ต้องเสนองบการเงินตามข้อกำหนดของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (Securities and Exchange Commission : SEC) ซึ่งกำหนดให้กิจการที่จะถือเป็นบริษัทมหาชนต้องออกงบการเงินสำหรับการขายหลักทรัพย์ไม่ว่าชนิดใดในตลาดภายในประเทศ

1. มีสินค้ายกคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ (รวมถึงที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติ และผลประโยชน์ในสัญญาเช่าซึ่งมีราคาเป็นเงินทุน แต่ไม่รวมค่าความนิยมหรือสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนอื่น ๆ) ก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสม มูลค่าเสื่อมสิ้น และการหักขี้อายุ ซึ่งมีจำนวนรวมเกินกว่า 125 ล้านดอลลาร์ หรือ

2. มีสินทรัพย์รวมหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม มีจำนวนมากกว่า 1 พันล้านดอลลาร์

กิจการที่ต้อง เสนอข้อมูลประกอบตามแถลงการณ์ฉบับนี้ จะต้อง เสนอเป็นข้อมูลประกอบ ในรายงานทางการเงินทุกฉบับที่มีงบการเงินเบื้องต้นของกิจการรวมอยู่ แต่ไม่จำเป็นต้องแสดง ในรายงานทางการเงินระหว่างกาล ซึ่งข้อกำหนดของแถลงการณ์ฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้สำหรับ ปีการเงินสิ้นสุด ณ หรือหลังวันที่ 25 ธันวาคม 1979 อย่างไรก็ตาม ขัข้อมูลตามระบบราคาทุน ปัจจุบันอาจเลื่อนการ เสนอออกไปได้อีก 1 ปี คือ เสนอครั้งแรกสำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ หรือ หลังวันที่ 25 ธันวาคม 1980

การจัดทำงบประกอบงบการเงินด้วยข้อมูลต้นทุนในอดีตในระบบเงินคงที่

ตามข้อกำหนดของแถลงการณ์ กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลซึ่งได้จากการคำนวณต้นทุน ในอดีตที่ปรับตามอำนาจซื้อทั่วไปของเงินตรา อันถือเป็นจำนวนข้อมูลค่าสุดสำหรับการเปิดเผย ได้แก่

1. ถ้าไรจากการดำเนินงานสำหรับปีการเงินปัจจุบัน
2. ถ้าไรหรือขาดทุนจากอำนาจซื้อทั่วไป สำหรับรายการที่เป็นตัว เงินสุทธิสำหรับปีการเงินปัจจุบัน ทั้งนี้จะไม่นำถ้าไรหรือขาดทุนในส่วนนี้ไปรวมกับถ้าไรจากการดำเนินงาน

ในการ เสนอข้อมูลค่าสุดสำหรับการเปิดเผยดังกล่าว ไม่ว่าจะ เสนอในรูปแบบงบการเงิน หรือรูปแบบกระหนบยกก็ตาม จำต้องมีการปรับมูลค่าของสินค้ายกคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ต้นทุนสินค้าที่ขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และการหักขี้อายุค่าใช้จ่าย รวมทั้งการลดจำนวนของสินค้ายกคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์จากต้นทุนในอดีตให้เป็นจำนวนที่จะได้รับคืน (Recoverable Amounts) ที่ต่ำกว่า โดยปรับมูลค่าดังกล่าวให้อยู่ในหน่วยเงินคงที่หรือหน่วยอำนาจซื้อทั่วไปของเงินตรา ณ รัศมีเฉลี่ยตลอดปีการเงินปัจจุบันของดัชนีราคาผู้บริโภค ส่วนประกอบอื่น ๆ ของงบการเงินนอกเหนือจากที่กล่าวข้างต้นไม่จำเป็นต้องปรับมูลค่าให้

ถ้ากิจการต้องการ เปิดบัญชี ๑ มากกว่าจำนวนค่าสุดท้ายที่กำหนด โดยการ เสนอบประ-
กอบงบการเงินอย่างละเอียด ตามต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่ อาจเลือกมูลค่าของส่วนประกอบ
ของงบการเงินในหน่วยเงินคงที่ ณ ระยะเวลาตลอดปีการเงินปัจจุบัน หรือ ณ วันสิ้นปีการเงิน
ปัจจุบัน

ในการคำนวณปรับบัญชี เพื่อจัดทำงบประกอบงบการเงิน จากต้นทุนในอดีตระบบเงิน
ในนามให้แสดงตามต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่ ณ ระยะเวลาหรือ ณ วันสิ้นปี ตามที่กิจการ
สามารถคำนวณโดยเขียนเป็นสูตร ได้ดังนี้ คือ

$$\text{จำนวนต้นทุนในอดีต} \times \frac{\text{ดัชนีราคาผู้บริโภคเฉลี่ยรายปีหรือ ณ วันสิ้นปีปัจจุบัน}}{\text{ดัชนีราคาผู้บริโภค ณ วันที่ได้สินทรัพย์หรือ ณ วันที่วัด}} = \text{จำนวนที่ปรับตามหน่วยเงินคงที่}$$

ซึ่ง หลักการบัญชีที่ใช้ในการคำนวณกำไรในระบบเงินคงที่ ควรใช้เหมือนกันกับที่ใช้
ในการคำนวณกำไรตามระบบต้นทุนในอดีต เพียงแต่หน่วยวัดมูลค่าทางการบัญชี เท่านั้นที่เปลี่ยนแปลง
ไป กล่าวคือ เปลี่ยนจากการใช้หน่วยเงินตราอันเป็นหน่วยเงินในนาม มาเป็นหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป
ของเงินตราอันเป็นหน่วยเงินคงที่ ทั้งนี้ ยกเว้นเพียง เรื่องการแสดงจำนวนสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน
โรงงานและอุปกรณ์ ต้นทุนสินค้าที่ขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และการหักบัญชีค่าใช้จ่าย
จะทองแสดงด้วยต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่หรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่า ซึ่งถ้าจำเป็นต้องลด
จำนวนสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ จากต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่ให้เป็นจำนวน
ที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่า การลดลงนั้นจะต้องนำไปหักออกจากกำไรจากการดำเนินงาน พร้ช้กันนี้
ถ้าข้อมูลดัง กล่าว อยู่ในหน่วยเงินตราต่างประเทศ จะต้องถูกแปลงค่าโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบัน
ที่เหมาะสม แล้วจึงตีค่าใหม่ให้เป็นระบบเงินคงที่

สำหรับกำไรหรือขาดทุนในอำนาจซื้อของรายการที่เป็นตัว เงินสุทธิที่ต้องการ เปิดเผย
จะมีจำนวน เท่ากับกำไรหรือขาดทุนสุทธิจากการปรับมูลค่าของยชคคง เหลือคณงวคและ ปลายงวค
รวมทั้งรายการที่เกิดขึ้นระหว่างงวคของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัว เงินให้แสดงด้วยหน่วยเงินคงที่
และในทำนอง เดียวกันถ้ากิจการต้องการจัดทำงบประกอบอย่างละเอียด การวัดกำไรหรือขาดทุน
ในอำนาจซื้อของรายการที่เป็นตัวเงินสุทธิ อาจวัดได้ทั้งในหน่วยเงินคงที่ ณ ระยะเวลาตลอดปี

การเงินปัจจุบัน หรือ ณ วันสิ้นปีปัจจุบัน แต่หากกิจการต้องการเปิดเผยเพียงข้อมูลค่าสุดตามที่กำหนด การวัดในหน่วยเงินคงที่จะใช้ ณ ระดับเฉลี่ยตลอดปีการเงินปัจจุบัน

ตัวอย่างการจัดทำงบประกอบงบการเงินเบื้องต้นตามวิธีการบัญชีระบบเงินคงที่ ทั้งนี้ โดยการปรับต้นทุนในอดีตตามอำนาจซื้อทั่วไปของเงินตรา (ต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่) พร้อมการคำนวณข้อมูลประกอบที่จำเป็นจะแสดงไว้ใน :- ตารางที่ 35, 36 ซึ่งแสดงในลักษณะงบประกอบงบการเงินอย่างละเอียด ตารางที่ 40 และตารางที่ 41 จะแสดงการเปิดเผยด้วยจำนวนข้อมูลค่าสุดตามที่กำหนด ในรูปของงบการเงินและ งบประกอบงบกระทบยกตามลำดับ

การจัดทำงบประกอบงบการเงินด้วยข้อมูลในระบบราคาทุนปัจจุบัน

ตามข้อกำหนดของแถลงการณ์ SFAS No. 33 กำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน อันถือเป็นจำนวนข้อมูลค่าสุดที่ต้องเปิดเผย ได้แก่

1. กำไรจากการดำเนินงานสำหรับปีการเงินปัจจุบัน
2. ราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์สังหาริมทรัพย์ โรงงานและอุปกรณ์ ณ วันสิ้นปีการเงินปัจจุบัน
3. การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์สังหาริมทรัพย์ โรงงานและอุปกรณ์ หลังมีการคำนึงถึงผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อสำหรับปีการเงินปัจจุบัน ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาทุนปัจจุบันดังกล่าวจะไม่นำมารวมกับกำไรจากการดำเนินงาน

ในการจัดทำงบประกอบงบการเงินด้วยข้อมูลต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่ และด้วยข้อมูลในระบบราคาทุนปัจจุบัน จะมีการแสดงข้อมูลทั้ง 2 แบบแยกจากกันอย่างชัดเจน แต่หากกำหนดกำไรจากการดำเนินงาน ซึ่งได้จากระบบเงินคงที่และระบบราคาทุนปัจจุบันมีจำนวนไม่แตกต่างกันมากนัก กิจการอาจแสดงแต่เพียงกำไรจากการดำเนินงานในระบบเงินคงที่เพียงอย่างเดียว และให้จัดทำเป็นหมายเหตุประกอบคำอธิบายถึงสาเหตุการไม่เสนอข้อมูลในระบบราคาทุนปัจจุบันในหมายเหตุท้ายงบประกอบงบการเงินด้วย

การเสนอข้อมูลด้วยจำนวนค่าสุดสำหรับการเปิดเผย ไม่ว่าจะจัดเสนอในรูปงบการเงินหรือ งบประกอบงบกระทบยกก็ตาม ในการเสนอเกี่ยวกับกำไรจากการดำเนินงานสมควรเปิดเผยจำนวนหรือการปรับปรุงของต้นทุนสินค้าที่ขาย ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และการตัดบัญชีค่าใช้จ่าย

เพื่อประโยชน์ในการเปิดเผยข้อมูล จำนวนสินค้าคงคลังควรใช้ราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่า ณ วันที่วัด และราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลังซึ่งกิจการเป็นเจ้าของคือราคาทุนปัจจุบันของการซื้อสินค้าหรือราคาทุนปัจจุบันของทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อผลิตสินค้านั้น รวมทั้งส่วนของค่าใช้จ่ายที่คิดตามหลักการบัญชีที่ยอมรับกันทั่วไป สำหรับทรัพย์สินโรงงานและอุปกรณ์ (ยกเว้นอสังหาริมทรัพย์ที่มีไว้เพื่อหากำไรและทรัพยากรที่ยังไม่ได้ผ่านกระบวนการผลิต) ควรใช้ราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่าของผลประโยชน์ที่เหลือของสินทรัพย์ที่คาดว่าจะได้รับ ณ วันที่วัด ทั้งนี้ ตามแถลงการณ์ SFAS No. 33 ยังมีได้บังคับให้เปิดเผยข้อมูลสำหรับอสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีไว้เพื่อหากำไรและทรัพยากรที่ยังไม่ได้ผ่านกระบวนการผลิต ค่าเสื่อมราคา มูลค่าเสื่อมสิ้น และการตัดบัญชีค่าใช้จ่าย ในกรณีกิจการเสนอข้อมูลในระบบราคาทุนปัจจุบัน เนื่องจากทางคณะกรรมการเล็งเห็นถึงปัญหาบางอย่างอาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแถลงการณ์นี้จึงเห็นสมควรให้มีการศึกษาเพิ่มเติมและยังไม่กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลในส่วนนี้ในระบบราคาทุนปัจจุบัน แต่ถากิจการเสนอข้อมูลในระบบราคาทุนปัจจุบันก่อนการศึกษาดังกล่าวจะเสร็จสิ้น รายการเหล่านี้อาจวัดโดยอาศัยต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่หรืออาจอ้างอิงดัชนีที่เหมาะสมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในราคา ทั้งนี้ ราคาทุนปัจจุบันของทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์ ซึ่งกิจการเป็นเจ้าของคือราคาทุนปัจจุบันในการจัดซื้อบริการอย่างเดียวกับที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ที่มีอยู่นั้น ซึ่งแสดงต้นทุนการดำเนินงานและกำลังการผลิต ที่มาของข้อมูลที่ใช้วัดราคาทุนปัจจุบันควรจะแสดงให้เห็นว่าวิธีในการจัดหาวิธีใดเหมาะสมกับสภาพของกิจการ

ราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ที่ใช้แล้วอาจวัดได้ 3 ทาง ดังต่อไปนี้

1. โดยการวัดราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ใหม่ซึ่งให้บริการที่คาดว่าจะได้รับอย่างเดียวกับสินทรัพย์ที่ใช้แล้วเมื่อยังใหม่อยู่ แล้วหักสำหรับค่าเสื่อมราคา
2. โดยการวัดราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ที่ใช้แล้วซึ่งมีอายุเท่า ๆ กันและอยู่ในสภาพเดียวกับสินทรัพย์ที่มีอยู่
3. โดยการวัดราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ใหม่ซึ่งสามารถให้บริการที่คาดว่าจะได้รับแตกต่างออกไปและปรับต้นทุนนั้นสำหรับมูลค่าของส่วนแตกต่างในบริการที่จะได้รับ เนื่องจากความแตกต่างในอายุการใช้งาน กำลังการผลิต ลักษณะของบริการและต้นทุนดำเนินงาน

อนึ่ง ถ้าราคาหุ้นปัจจุบันแสดงในหน่วยเงินตราต่างประเทศ สมควรมีการแปลงค่าโดยใช้ อัตราการแลกเปลี่ยนปัจจุบันที่เหมาะสม เช่น อัตรา ณ วันที่ใช้ ขาย หรือผูกมัดตามสัญญา ในกรณีของค่าเสื่อมราคาและต้นทุนสินค้าที่ขาย หรืออัตรา ณ วันที่วางบุคคล ในกรณีของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงานและอุปกรณ์

ในการกำหนดราคาหุ้นปัจจุบันของรายการต่าง ๆ กิจกรรมอาจใช้ข้อมูลหลายประเภท ซึ่งอาจเก็บรวบรวมได้จากทั้งภายในหรือภายนอกกิจการ และอาจใช้กับรายการเดียว ๆ แต่ละรายการหรือกลุ่มกว้าง ๆ แลวแต่กรณี อาทิเช่น การใช้ดัชนีราคาที่ได้จากทั้งภายในหรือภายนอก กิจการสำหรับสินค้าหรือบริการที่วิเศษ การตีราคาโดยตรง เป็นต้น การเลือกข้อมูลกิจกรรมควรคำนึงถึงประเภทของข้อมูลที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ โดยคำนึงถึงแหล่งที่จะใช้ข้อมูลนั้นมา ความเชื่อถือได้และต้นทุนของข้อมูล เช่น ต้นทุนสินค้าที่ขายตามวิธีการตีราคาแบบเข้าหลัง-ออกก่อน (LIFO) สามารถยอมรับ เป็นการประมาณต้นทุนสินค้าที่ขายในราคาหุ้นปัจจุบัน และการคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยราคาหุ้นปัจจุบัน ควรเป็นอย่างเดียวกับที่ใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาตามต้นทุน ในอดีต ระบบเงินคงที่และต้นทุนในอดีตระบบเงินในนาม ทั้งวิธีการคิดค่าเสื่อมราคา การประมาณอายุการใช้งานและมูลค่าซาก

กรณีกิจการ เสนอข้อมูลในจำนวนต่ำสุดตามข้อกำหนดของแถลงการณ์ SFAS No. 33 ในส่วนของกำไรจากการดำเนินงานในราคาหุ้นปัจจุบัน จะต้องวัดต้นทุนสินค้าที่ขายด้วยราคาหุ้นปัจจุบัน หรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่า ณ วันที่ขายหรือวันที่ใช้ทรัพย์สิน ไปหรือผูกมัดตามสัญญา สำหรับค่าเสื่อมราคาและการตัดบัญชีค่าใช้จ่ายควรจะวัดโดยราคาเฉลี่ยในราคาหุ้นปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่าของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากสินทรัพย์ในระยะเวลาใช้งานนั้น ส่วนรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรและขาดทุนอื่น ๆ อาจวัดด้วยจำนวนซึ่งปรากฏในงบการเงินเบื้องต้น

การเปิดเผยข้อมูล เกี่ยวกับการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาหุ้นปัจจุบันของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างกับระหว่างการวัดสินทรัพย์ ณ วันสิ้นปีหรือวันที่ซื้อสินทรัพย์นั้นมา กับการวัดสินทรัพย์ ณ วันสิ้นปีหรือวันที่ใช้ ขาย หรือผูกมัดตามสัญญาซึ่งสินทรัพย์นั้น โดยจะต้องรายงานทั้งก่อนและหลังผลกระทบที่เนื่องมาจากภาวะเงินเฟ้อทั่วไป การวัดการเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาหุ้นปัจจุบันจะอาศัยค่าเฉลี่ยทั้งปีของเงินคงที่สำหรับการเปิดเผยข้อมูลจำนวนต่ำสุดตามข้อกำหนดของแถลงการณ์ฉบับนี้

กรณีกิจการ เลือกแสดงงบประกอบงบการเงินอย่างละเอียด จะใช้วิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ ในการแสดงส่วนประกอบของงบประกอบรวมทั้งการวัดการ เพิ่มขึ้นหรือลดลง ในราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ยของ เงินคงที่สำหรับหรือค่าของ เงินคงที่ ณ วันสิ้นปี

จำนวนภาษีเงินได้ซึ่งใช้ในการคำนวณกำไรจากการดำเนินงานตามระบบราคาทุนปัจจุบัน ควรจะเป็นจำนวนเดียวกับที่แสดงในงบการเงินเบื้องต้น ไม่จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขใด ๆ สำหรับความแตกต่างของภาษีเงินได้ซึ่งอาจเกิดขึ้น เพราะการใช้วิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบัน เนื่องจากภาษีเงินได้ไม่จำเป็นต้องแบ่งปันระหว่างกำไรจากการดำเนินงานและการ เพิ่มขึ้นหรือลดลง ในราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์

ตัวอย่างการจัดทำงบประกอบงบการเงินเบื้องต้นตามวิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ พร้อมการคำนวณข้อมูลประกอบที่จำเป็น จะแสดงไว้ใน :-
 ตารางที่ 37, 38 แสดงในลักษณะงบประกอบงบการเงินอย่างละเอียด ตารางที่ 40 และ ตารางที่ 41 จะแสดงการ เปิดเผยด้วยจำนวนข้อมูลค่าสุดท้ายตามที่กำหนดในรูปของงบการเงิน และรูปของงบกระทบยอด

การจัดทำงบประกอบงบการเงินสรุป 5 ปีของข้อมูลทางการเงิน

ตามแถลงการณ์ SFAS No. 33 นอกจากกำหนดให้มีการ เปิดเผยข้อมูล โดยการจัดทำงบประกอบงบการเงินด้วยข้อมูลต้นทุนในอดีต ระบบเงินคงที่และราคาทุนปัจจุบัน ยังกำหนดให้มีการ เปิดเผยโดยจัดทำงบประกอบงบการเงินสรุป 5 ปี เพื่อเปิดเผยข้อมูลต่อไปนี้

1. ยอดขายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ
2. ข้อมูลตามต้นทุนในอดีตระบบเงินคงที่ สำหรับรายการ
 - ก) กำไรจากการดำเนินงาน
 - ข) กำไรจากการดำเนินงานต่อหุ้นสามัญ
 - ค) สินทรัพย์สุทธิ ณ วันสิ้นปีการเงิน

3. ข้อมูลตามราคาหุ้นปัจจุบันสำหรับรายการ
- กำไรจากการดำเนินงาน.
 - กำไรจากการดำเนินงานต่อหุ้นสามัญ
 - สินทรัพย์สุทธิ ณ วันสิ้นปีการเงิน
 - การเพิ่มขึ้นหรือลดลงในราคาหุ้นปัจจุบันของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ซึ่งค่าหนึ่งถึงผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไปแล้ว
4. ข้อมูลอื่น ๆ เกี่ยวกับ
- กำไรหรือขาดทุนจากอำนาจซื้อทั่วไปสำหรับรายการที่เป็นตัวเงินสุทธิ
 - เงินปันผลต่อหุ้นสามัญ
 - ราคาคตลาดต่อหุ้นสามัญ ณ วันสิ้นปีการเงิน
 - ระดับเฉลี่ยหรือระดับเมื่อสิ้นปี ของดัชนีราคาผู้บริโภคสำหรับแต่ละปี ซึ่งใช้ในการคำนวณข้อมูลเกี่ยวกับกำไรจากการดำเนินงาน

ในกรณีกิจการมีการจัดทำงบประมาณสรุป 5 ปี สำหรับปีการเงินสิ้นสุด ณ หรือหลังวันที่ 25 ธันวาคม 1980 เป็นครั้งแรก จะต้องระบุข้อมูลสำหรับปีก่อน ๆ สำหรับค่าขายสุทธิ และรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ เงินปันผลต่อหุ้นสามัญ ราคาคตลาดของหุ้นสามัญเมื่อสิ้นปีการเงิน ส่วนข้อมูลที่ต้องเปิดเผยอื่น ๆ สำหรับปีก่อน ๆ ถ้าสามารถทำได้ก็ควรเปิดเผย

ถ้ากิจการ เลือกเสนอด้วยข้อมูลล่าสุดตามที่กำหนด จำนวนสินทรัพย์สุทธิ (หรือส่วนของผู้ออกหุ้น) อาจวัดเพื่อแสดงในงบประกอบสรุป 5 ปี โดย

- ใช้ต้นทุนในอัตราระบบเงินคงที่กับจำนวนที่รายงานในงบการเงินเบื้องต้น โดยการปรับสำหรับผลแตกต่างระหว่างต้นทุนในอัตราระบบเงินในนามกับต้นทุนในอัตราระบบเงินคงที่หรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่าของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์
- ใช้ระบบราคาหุ้นปัจจุบันกับจำนวนที่รายงานในงบการเงินเบื้องต้น โดยการปรับสำหรับผลแตกต่างระหว่างต้นทุนในอัตรากับราคาหุ้นปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับคืนที่ต่ำกว่าของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ พร้อมทั้งปรับมูลค่าให้แสดงด้วยหน่วยเงินคงที่

ทั้งนี้ในการแสดงงบประกอบสรุป 5 ปี ดังกล่าว สมควร เสนอข้อมูลในหน่วยเงินคงที่ ณ รัศมีใด รัศมีหนึ่ง เพื่อให้ข้อมูลที่เสนอในแต่ละปีสามารถพิจารณาเปรียบเทียบกันได้ โดยปราศจากปัญหาในเรื่องอำนาจซื้อทั่วไปของข้อมูล ซึ่งจะแตกต่างกันไปสำหรับแต่ละปี ฉะนั้นตามแถลงการณ์ฉบับนี้ จึง เสนอแนะให้มีการ เสนอข้อมูลในหน่วยเงินคงที่อย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. ค่าเฉลี่ยทั้งปีของ เงินคงที่หรือเงินคงที่ ณ วันสิ้นปี ซึ่งวัดโดยดัชนีราคาผู้บริโภคสำหรับปีการเงินปัจจุบัน หรือ

2. ในจำนวนเงินซึ่งมีอำนาจซื้อเท่ากับ เงินของปีฐาน ซึ่งใช้ในการคำนวณดัชนีราคา ตัวอย่างการจัดทำงบประกอบงบการเงินเบื้องต้นสรุป 5 ปีของข้อมูลทางการเงิน พร้อมการคำนวณข้อมูลประกอบที่จำเป็นจะแสดงไว้ใน :- ตารางที่ 39 ซึ่งแสดงงบประกอบสรุป 5 ปี สำหรับกรณีการเลือกเสนอของงบประกอบงบการเงินอย่างละเอียด และตารางที่ 42 ซึ่งแสดงถึงงบประกอบสรุป 5 ปี สำหรับการ เสนอข้อมูลประกอบด้วยจำนวนค่าสุดตามที่กำหนด

ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการจัดทำงบประกอบงบการเงินที่จัดทำขึ้นเพื่อแสดงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในราคา โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงในรัศมีราคาทั่วไปและการเปลี่ยนแปลงในราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่างในรายงานทางการเงิน ตามข้อกำหนดในแถลงการณ์ SFAS No. 33 เรื่อง การรายงานทางการเงินกับการเปลี่ยนแปลงในราคา (Financial Reporting and Changing Prices)

ตัวอย่าง สมมติให้ข้อมูลของบริษัทกรณีศึกษา จำกัด มีดังต่อไปนี้

1. บริษัทเริ่มเปิดดำเนินงาน ณ 31 ธันวาคม 2520
2. การตีราคาสินค้าคงคลัง บริษัทใช้วิธีเข้าก่อน-ออกก่อน (FIFO) และบริษัทมีการซื้อและขายสินค้าล้นมาเสมอตลอดปี โดยมีอัตราหมุนของสินค้าคงคลังประมาณ 6 ครั้ง/ปี
3. การคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรใช้วิธีเส้นตรง และรายละเอียดเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวรของบริษัทมีดังนี้

สินทรัพย์ถาวร	ราคาทุน (บาท)	วันที่ซื้อสินทรัพย์ถาวร	อายุการใช้งาน
ที่ดิน	80,000	31 ธันวาคม 2520	-
อาคาร	500,000	31 ธันวาคม 2520	40 ปี
เครื่องจักร	420,000	31 ธันวาคม 2520	8 ปี
เครื่องจักร	110,000	1 มกราคม 2524	10 ปี

4. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา) ที่มีลักษณะการเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอตลอดปี

5. ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ จกทะเบียน 28,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท นำออกจำหน่ายในราคาหุ้นละ 30 บาท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2520

6. งบการเงินเบื้องต้น (ตามวิธีการบัญชีระบบต้นทุนในอดีต) แสดงไว้ในตารางที่ 20 และตารางที่ 21

7. กำนันราคาผู้บริโภครายเดือนและตัวเฉลี่ยรายปี สำหรับปี 2520 - 2525 เพื่อประโยชน์ในการปรับข้อมูลให้แสดงในหน่วยเงินคงที่ (ตามข้อกำหนดของแอลงการณ)

ปี	2520	2521	2522	2523	2524	2525
เดือน						
ม.ค.	139.7	156.1	166.7	175.3	187.2	204.7
ก.พ.	141.5	157.2	167.1	177.1	188.4	207.1
มี.ค.	143.1	157.8	167.5	178.2	189.8	209.1
เม.ย.	143.9	158.6	168.2	179.6	191.5	211.5
พ.ค.	145.5	159.3	169.2	180.6	193.3	214.1
มิ.ย.	146.9	160.6	170.1	181.8	195.3	216.6
ก.ค.	148.0	162.3	171.1	182.6	196.7	218.9
ส.ค.	149.9	162.8	171.9	183.3	197.8	221.1
ก.ย.	151.7	163.6	172.6	184.0	199.3	223.4
ต.ค.	153.0	164.6	173.3	184.5	200.9	224.1
พ.ย.	154.3	165.6	173.8	185.4	202.0	226.3
ธ.ค.	155.4	166.3	174.3	186.1	202.9	228.4
ตัวเฉลี่ยรายปี	147.7	161.2	170.5	181.5	195.4	217.1

8. คชณิราคาเฉพาะอย่างของสินค้าราย เดือนและถัวเฉลี่ยรายปี สำหรับปี 2520 - 2525 มีลักษณะการเปลี่ยนแปลงในทำนองเดียวกับคชณิราคาผู้บริโภคราย เดือนและถัวเฉลี่ยรายปีสำหรับระยะเวลาดังกล่าว

9. ราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคง เหลือ ณ วันสิ้นปีแต่ละปี

ปี	ราคาทุนปัจจุบัน	บาท
2520	300,000	บาท
2521	265,000	บาท
2522	310,000	บาท
2523	405,000	บาท
2524	427,000	บาท
2525	485,000	บาท

10. คชณิราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่าง สำหรับเครื่องจักร อาคาร ที่ดิน สำหรับปี 2520 - 2525

วันที่ระหว่าง	คชณิราคาสินทรัพย์เฉพาะอย่าง		
	เครื่องจักร	อาคาร	ที่ดิน
31 ธ.ค. 2520 - 1 ม.ค. 2521	139.4	183.6	153.2
31 ธ.ค. 2521 - 1 ม.ค. 2522	161.4	176.9	174.0
31 ธ.ค. 2522 - 1 ม.ค. 2523	171.0	205.6	186.3
31 ธ.ค. 2523 - 1 ม.ค. 2524	181.7	236.3	200.5
31 ธ.ค. 2524 - 1 ม.ค. 2525	196.0	275.9	222.8
31 ธ.ค. 2525 - 1 ม.ค. 2526	209.2	291.7	241.5

11. สมมติให้จากการ เปรียบ เทียบราคาทุนปัจจุบันกับจำนวนที่จะได้รับคืน สำหรับสินค้าคงคลัง เครื่องจักร อาคาร ที่ดิน ปรากฏว่า ราคาทุนปัจจุบันมีมูลค่าต่ำกว่า จำนวนที่จะได้รับคืน ฉะนั้นข้อมูลสำหรับสินทรัพย์ดังกล่าว เพื่อจัดทำงบประกอบจึงใช้ราคา ทุนปัจจุบัน ตามข้อเสนอแนะของ แดงการณเ์นในการใช้ราคาทุนปัจจุบันหรือจำนวนที่จะได้รับ คินที่ต่ำกว่า

12. บอชขาย ตามที่ เกิดขึ้นจริงและได้บันทึกไว้ตามวิธีการบัญชีระบบต้นทุน ในอดีต สำหรับปี 2521 - 2525

ปี 2521	ยอดขาย	1,600,000 บาท
2522		2,000,000 บาท
2523		2,400,000 บาท
2524		3,200,000 บาท
2525		4,000,000 บาท

13. การประกาศจ่ายเงินปันผลจะประกาศจ่าย ณ ตอนสิ้นปี จำนวนเงิน
ปันผลที่ประกาศจ่ายในแต่ละปีตั้งแต่ปี 2521 - 2525 ปรากฏดังนี้

ปี 2521	เงินปันผลที่ประกาศจ่าย	80,900 บาท
2522		90,700 บาท
2523		126,620 บาท
2524		171,600 บาท
2525		219,440 บาท

14. ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ ณ วันสิ้นปีแต่ละปี

ปี 2521	ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ	20 บาท/หุ้น
2522		26 บาท/หุ้น
2523		31 บาท/หุ้น
2524		30 บาท/หุ้น
2525		35 บาท/หุ้น

หมายเหตุ

1. แผนบริษัทกรณศึกษา จำกัด จะมีให้มีลักษณะของกิจการที่อยู่ใต้อำนาจบังคับตาม SFAS No. 33 แต่ในต้นมีจุดประสงค์เพียง เพื่อการจัดทำงบประกอบตามข้อเสนอแนะของแถลงการณ์ฉบับนี้เท่านั้น
2. สมมติให้บริษัทกรณศึกษา จำกัด เริ่มมีการจัดทำงบประกอบตามข้อเสนอแนะของแถลงการณ์ฉบับนี้ในปี 2525 เป็นปีแรก
3. งบประกอบของงบการเงินที่จัดทำแบ่ง เป็น 2 ชุด คือ

1. "กิจการที่อยู่ใต้อำนาจบังคับและวันบังคับใช้ตาม SFAS No. 33" ซึ่งกล่าวถึงใน
ข้างต้นประกอบ

ชุดที่ 1 จัดทำในลักษณะงบประมาณอย่างละเอียด ในที่นี้การปรับมูลค่าจะอาศัยหน่วยเงินคงที่ ณ วันสิ้นปี 2525 และเพื่อให้เห็นถึงลักษณะการจัดทำข้อมูลเปรียบเทียบจึงได้จัดทำข้อมูลประกอบสำหรับปี 2524 ประกอบไว้ด้วย งบประมาณสำหรับชุดที่ 1 นี้จะประกอบด้วย

ตารางที่ 35 และตารางที่ 36 แสดงงบประมาณงบกำไรขาดทุน และกำไรสะสมเปรียบเทียบ และงบประมาณงบดุลเปรียบเทียบ ด้วยข้อมูลต้นทุนในอัตราระบบเงินคงที่ (วิธีการบัญชีระบบเงินคงที่)

ตารางที่ 37 และตารางที่ 38 แสดงงบประมาณงบกำไรขาดทุนและกำไรสะสมเปรียบเทียบ และงบประมาณงบดุลเปรียบเทียบ ด้วยข้อมูลราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่ (วิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่)

ตารางที่ 39 แสดงงบประมาณงบการเงินสรุป 5 ปีของข้อมูลทางการเงิน ซึ่งจัดทำให้สอดคล้องกับการเปิดเผยในการแสดงข้อมูลประกอบสำหรับปีปัจจุบันด้วยงบประมาณการเงินอย่างละเอียด

ชุดที่ 2 จัดทำในลักษณะจำนวนข้อมูลที่ต่ำสุดสำหรับข้อมูลประกอบตามข้อกำหนดตามแถลงการณ์ SFAS No. 33 ดังนั้น การปรับมูลค่าจะอาศัยค่าเฉลี่ยทั้งปีของเงินคงที่งบประมาณสำหรับชุดที่ 2 จะประกอบด้วย

ตารางที่ 40 และตารางที่ 41 เป็นการแสดงข้อมูลประกอบสำหรับปีปัจจุบัน โดยจัดทำในรูปของงบการเงิน และรูปของงบกระทบยอดตามลำดับ ตามข้อกำหนดของแถลงการณ์ให้จัดทำเพียงรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง แต่ในที่นี้ได้จัดทำไว้ทั้ง 2 รูปเพื่อประกอบการพิจารณา

ตารางที่ 42 แสดงงบประมาณงบการเงินสรุป 5 ปีของข้อมูลทางการเงินและเนื่องจากการจัดทำสำหรับปี 2525 เป็นปีแรก ดังนั้นข้อมูลสรุปสำหรับปี 2521 ถึง 2524 จึงระบุข้อมูลไว้เพียง ค่าขายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ เงินปันผลต่อหุ้นสามัญราคาตลาดของหุ้นสามัญเมื่อสิ้นปีการเงินแต่ละปี รวมทั้งดัชนีราคาผู้บริโภคโดยเฉลี่ยในแต่ละปี ข้อมูลสรุป 5 ปีที่จัดทำดังกล่าว ถ้าบริษัทกรณีศึกษา จากัด มีการจัดทำข้อมูลประกอบอย่างละเอียด ข้อมูลสำหรับงบการเงินสรุป 5 ปีจะสมบูรณ์ในปี 2529

ตารางที่ 35

งบประกอบงบการเงิน (ชุดที่ 1)

บริษัทกรณีสีกา จำกัด *

งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสมเปรียบเทียบ (งบประกอบอย่างละเอียด)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2524-2525

(วิธีการบัญชีระบบเงินคงที่ - ในค่าของเงิน ณ วันสิ้นปี 2525)

	(บาท)	
	2524	2525
บอขาย (สุทธิ)	3,740,566	4,208,400
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	2,472,758	2,790,192
กำไรข้างต้น	1,267,808	1,418,208
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา)	448,868	505,008
ค่าเสื่อมราคา	108,960	108,960
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	557,828	613,968
กำไรสุทธิก่อนหักภาษี	709,980	804,240
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	270,022	310,790
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	439,958	493,450
กำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไปของรายการที่เป็นตัวเงิน	(21,456)	(68,437)
กำไรสุทธิ	418,502	425,013
กำไรสะสมต้นปี	571,670	797,002
	990,172	1,222,015
หัก เงินปันผล	(193,170)	(219,440)
กำไรสะสมปลายปี	797,002	1,002,575

* ข้อมูลต่าง ๆ ในที่นี้มีลักษณะการคำนวณในทำนองเดียวกับงบดุลเปรียบเทียบตามที่ปรากฏในตารางที่ 23

	บาท	
สินทรัพย์	2524	2525
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	461,818	514,250
ลูกหนี้ (สุทธิ)	1,385,455	1,542,750
สินค้าคงคลัง	473,740	483,112
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>2,321,013</u>	<u>2,539,112</u>
สินทรัพย์ถาวร		
ที่ดิน	117,586	117,598
อาคาร	734,913	734,913
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคาร	(73,491)	(91,853)
เครื่องจักร	751,543	751,543
ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร	(322,086)	(412,675)
รวมสินทรัพย์ถาวร	<u>1,208,465</u>	<u>1,099,526</u>
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	<u>3,529,478</u>	<u>3,638,638</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินระยะสั้น	242,918	227,532
หนี้สินระยะยาว	1,214,589	1,137,657
ภาษีเงินได้ อาคารหักจำหน่าย	40,316	36,221
รวมหนี้สิน	<u>1,497,823</u>	<u>1,401,410</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนเรือนหุ้น-หุ้นสามัญ	411,551	411,551
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	823,103	823,102
กำไรสะสม	797,002	1,002,575
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>2,031,655</u>	<u>2,237,228</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>3,529,478</u>	<u>3,638,638</u>

* ข้อมูลต่าง ๆ ในที่นี้มีลักษณะการคำนวณในตัวเอง เกี่ยวกับงบดุลเปรียบเทียบ ตามที่ปรากฏในตารางที่ 23

งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสมเปรียบเทียบ (งบประกอบอย่างละเอียด)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2524 - 2525

(วิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่-ในค่าของเงิน ณ วันสิ้นปี 2525)

	บาท	
	2524	2525
ยอดขาย (สุทธิ)	3,740,566	4,208,400
ต้นทุนสินค้าที่ขาย	2,471,851	2,795,066
กำไรขั้นต้น	1,268,715	1,413,334
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา)	448,868	505,008
ค่าเสื่อมราคา	117,595	111,313
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	566,463	616,321
กำไรสุทธิก่อนหักภาษี	702,252	797,013
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	270,022	310,790
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	432,230	486,223
กำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไปของรายการที่เป็น		
ตัวเงิน	(21,456)	(68,437)
ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ของ		
สินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ที่มีไว้		
ระหว่างปี		
ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่าง	298,151	268,633
หัก ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระบับราคาทั่วไป	(248,165)	(342,254)
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างหลัง		
หักผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระบับราคาทั่วไป	49,986	(73,621)
กำไรสุทธิ	460,760	344,165
กำไรสะสมต้นปี	672,637	940,227
	1,133,397	1,284,392
หัก เงินปันผล	(193,170)	(219,440)
กำไรสะสมปลายปี	940,227	1,064,952

* ข้อมูลต่าง ๆ ในที่นี้มีลักษณะการคำนวณในตนเอง เกี่ยวกับงบกำไรขาดทุนและกำไรสะสมเปรียบเทียบ ตามที่ปรากฏในตารางที่ 33

งบดุลเปรียบเทียบ (งบประกอบอย่างละเอียด)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2524-2525

(วิธีการบัญชีระบบราคาทุนปัจจุบันระบบเงินคงที่-ในค่าของเงิน ณ วันที่ 2525)

บาท

	2524	2525
สินทรัพย์		
สินทรัพย์หมุนเวียน		
เงินสด	461,818	514,250
ลูกหนี้ (สุทธิ)	1,385,455	1,542,750
สินค้าคงคลัง	480,664	485,000
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	<u>2,327,937</u>	<u>2,542,000</u>
สินทรัพย์ถาวร		
ที่ดิน	130,967	126,110
อาคาร	845,791	794,390
ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคาร	(84,579)	(99,299)
เครื่องจักร	798,318	756,949
ค่าเสื่อมราคาสะสม-เครื่องจักร	(345,731)	(419,268)
รวมสินทรัพย์ถาวร	<u>1,344,766</u>	<u>1,158,882</u>
รวมสินทรัพย์ทั้งสิ้น	<u>3,672,703</u>	<u>3,700,882</u>
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		
หนี้สินระยะสั้น		
หนี้สินระยะสั้น	242,918	227,532
หนี้สินระยะยาว	1,214,589	1,137,657
ภาษีเงินได้รอการตัดจำหน่าย	40,316	36,221
รวมหนี้สิน	<u>1,497,823</u>	<u>1,401,410</u>
ส่วนของผู้ถือหุ้น		
ทุนเรือนหุ้น-ทุนสามัญ	411,551	411,551
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	823,102	823,102
กำไรสะสม	940,227	1,064,819
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>2,174,880</u>	<u>2,299,472</u>
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>3,672,703</u>	<u>3,700,882</u>

* ข้อมูลต่าง ๆ ในที่นี้มีลักษณะการคำนวณในตัวเอง เกี่ยวกับงบดุลเปรียบเทียบ
ตามที่ปรากฏในตารางที่ 34

การเปรียบเทียบ 5 ปี ของข้อมูลประกอบทางการเงินบางอย่าง
ปรับสำหรับผลจากการเปลี่ยนแปลงราคา
(ในค่าของเงิน ณ วันสิ้นปี 2525)

บาท

	ประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม				
	2521	2522	2523	2524	2525
ขายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น (ดูการคำนวณ 30)	2,266,998	2,679,179	3,020,165	3,740,566	4,208,400
<u>ข้อมูลในราคาทุนในอดีตซึ่งปรับสำหรับภาวะ เงินเฟ้อโดยทั่วไป</u>					
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน (ดูตารางที่ 35)				439,958	493,450
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อน (ดูการคำนวณ 31)				15.71	17.62
สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี (ดูการคำนวณ 32)				2,031,655	2,237,228
<u>ข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน</u>					
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน (ดูตารางที่ 37)				432,230	486,223
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อน (ดูการคำนวณ 33)				15.44	17.37
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะ อย่างหลังจากหักผลกระทบจากการเพิ่มขึ้น ในระบับราคาโดยทั่วไป (ดูตารางที่ 37)				49,986	(73,621)
สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี (ดูการคำนวณ 34)				2,174,880	2,299,472
<u>ข้อมูลอื่น</u>					
กำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไป ของรายการที่เป็นตัวเงิน (ดูตารางที่ 35)				(21,456)	(68,437)
เงินปันผลก่อนภาษี (ดูการคำนวณ 36)	3.97	4.25	5.55	6.90	7.84
ราคาตลาดก่อนภาษีเมื่อสิ้นปี (ดูการ คำนวณ 36)	27.47	34.07	38.05	33.77	35.00
ดัชนีราคาผู้บริโภค ณ วันสิ้นปี	166.3	174.3	166.1	202.9	228.4

การคำนวณ 30 ยอดขายและรายได้จากการดำเนินงานอื่น

ชั้นที่ 1 ปรับมูลค่ายอดขาย (สุทธิ) สำหรับแต่ละปี ให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจ
ซื้อทั่วไป ณ วันสิ้นปี 2525

ปี	ยอดขาย (สุทธิ) (ต้นทุนในอดีต)	ปรับมูลค่า	ยอดขาย (สุทธิ) (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ วันสิ้นปี 2525)
2521	1,600,000	(228.4/161.2)	2,266,998 บาท
2522	2,000,000	(228.4/170.5)	2,679,179 บาท
2523	2,400,000	(228.4/181.5)	3,020,165 บาท
2524*	3,200,000	(228.4/195.4)	3,740,566 บาท
2525*	4,000,000	(228.4/217.1)	4,208,400 บาท

* เพื่อให้สอดคล้องและสะดวกในการพิจารณา เปรียบเทียบ การคำนวณใด ๆ ซึ่งเคย
คำนวณไว้ครั้งก่อน จำเป็นต้องแสดงการคำนวณไว้ที่นี่ แม้มีการคลาดเคลื่อนในจำนวน
ที่คำนวณได้ ก็ยังคงอาศัยจำนวนที่เคยแสดงไว้ในตารางและการคำนวณประกอบจากตอนต้น

การคำนวณ 31 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานถือหุ้น (ข้อมูลตามราคาหุ้นในอดีต
ซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป)

กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานถือหุ้น สำหรับปี 2524

ชั้นที่ 1 จำนวนหาจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายสำหรับปี 2524

เนื่องจากจำนวนหุ้นสามัญ 28,000 หุ้น ได้นำออกจำหน่ายตั้งแต่ 31 ธันวาคม
2520 และมีไม่มีการจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มเติมในระหว่างปี

ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญสำหรับปี 2524 = 28,000 หุ้น

อย่างไรก็ตาม ถ้ามีการจำหน่ายหุ้นสามัญเพิ่มเติมในระหว่างปี จำนวนหุ้นสามัญ
ที่จะใช้เพื่อคำนวณหา "กำไร (ขาดทุน) ถือหุ้น" สามารถคำนวณหาโดยการถัวเฉลี่ยค่าน้ำหนัก
สำหรับจำนวนหุ้นสามัญในแต่ละปี

ขั้นที่ 2 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานสำหรับปี 2524 = 439,958 บาท

ขั้นที่ 3 จำนวนกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนหัก สำหรับปี 2524

$$\begin{aligned} \text{EPS} &= \frac{\text{กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}} \\ &= \frac{439,958}{28,000} \\ &= 15.71 \text{ บาท/หุ้นสามัญ} \end{aligned}$$

กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนหัก สำหรับปี 2525

ขั้นที่ 4 จำนวนหาจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายสำหรับปี 2525

(ในทำนองเดียวกับ ขั้นที่ 1)

ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญสำหรับปี 2525 = 28,000 หุ้น

ขั้นที่ 5 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน สำหรับปี 2525 = 493,450 บาท

ขั้นที่ 6 จำนวนกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนหัก สำหรับปี 2525

$$\begin{aligned} \text{EPS} &= \frac{493,450}{28,000} \\ &= 17.62 \text{ บาท/หุ้นสามัญ} \end{aligned}$$

การคำนวณ 32 สิ้นทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี (ข้อมูลตามราคาหุ้นในอดีตซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อ โดยทั่วไป)

$$\begin{aligned} \text{สิ้นทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี} &= \text{สิ้นทรัพย์รวม} - \text{หนี้สินรวม} \\ \text{(หรือ)} &= \text{ส่วนของผู้ถือหุ้น} \end{aligned}$$

สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี 2524

ชั้นที่ 1 จำนวนหาจำนวนสินทรัพย์รวม และหนี้สินรวม สำหรับ ณ วันที่ 31

ธันวาคม 2524 (จากตารางที่ 36)

สินทรัพย์รวม	=	3,529,478	บาท
หนี้สินรวม	=	1,497,823	บาท

ชั้นที่ 2 จำนวนหาสินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี 2524

สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี	=	3,529,478 - 1,497,823
	=	2,031,655 บาท

สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี 2525

ชั้นที่ 3 จำนวนหาจำนวนสินทรัพย์รวม และหนี้สินรวม สำหรับ ณ วันที่ 31

ธันวาคม 2525 (จากตารางที่ 36)

สินทรัพย์รวม	=	3,638,638	บาท
หนี้สินรวม	=	1,401,410	บาท

ชั้นที่ 4 จำนวนหาสินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี 2525

สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี	=	3,638,638 - 1,401,410
	=	2,237,228 บาท

การคำนวณ 33 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อหุ้น (ข้อมูลในราคาปัจจุบัน)

กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อหุ้น สำหรับปี 2524

ชั้นที่ 1 จำนวนหาจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายสำหรับปี 2524

(ในตนเอง เกี่ยวกับการคำนวณ 31 ชั้นที่ 1)

ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญ สำหรับปี 2524 = 28,000 หุ้น

ชั้นที่ 2 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน สำหรับปี 2524 = 432,230 บาท

ชั้นที่ 3 คำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อหุ้น สำหรับปี 2524

$$\begin{aligned} \text{EPS} &= \frac{432,230}{28,000} \\ &= 15.44 \text{ บาท/หุ้นสามัญ} \end{aligned}$$

กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อหุ้น สำหรับปี 2525

ชั้นที่ 4 คำนวณหาจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายสำหรับปี 2525
(ในทำนองเดียวกับ ชั้นที่ 1)

$$\text{ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญสำหรับปี 2525} = 28,000 \text{ หุ้น}$$

ชั้นที่ 5 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน สำหรับปี 2525 = 486,223 บาท

ชั้นที่ 6 คำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานต่อหุ้น สำหรับปี 2525

$$\begin{aligned} \text{EPS} &= \frac{486,223}{28,000} \\ &= 17.37 \text{ บาท/หุ้นสามัญ} \end{aligned}$$

การคำนวณ 34 สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี (ข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน)

สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี 2524

ชั้นที่ 1 คำนวณหาจำนวน สินทรัพย์รวม และหนี้สินรวม สำหรับ ณ วันที่ 31
ธันวาคม 2524 (จากตารางที่ 38)

$$\begin{aligned} \text{สินทรัพย์รวม} &= 3,672,703 \text{ บาท} \\ \text{หนี้สินรวม} &= 1,497,823 \text{ บาท} \end{aligned}$$

ชั้นที่ 2 คำนวณหาสินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี 2524

$$\begin{aligned} \text{สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี} &- 3,672,703 - 1,497,823 \\ &= 2,174,880 \text{ บาท} \end{aligned}$$

สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี 2525

ชั้นที่ 3 ค่ามวดหาจำนวนสินทรัพย์รวม และหนี้สินรวม สำหรับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2525 (จากตารางที่ 38)

สินทรัพย์รวม	=	3,700,882	บาท
หนี้สินรวม	=	1,401,410	บาท

ชั้นที่ 4 ค่ามวดหาสินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี 2525

สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี	=	3,700,882 - 1,401,410	
	=	2,299,472	บาท

ภาควิชา 35 เงินปันผลต่อหุ้นสามัญ

ชั้นที่ 1 จำนวนเงินปันผลตามที่มีการประกาศจ่ายเงิน ณ ตอนสิ้นปีแต่ละปี (ตามข้อสมมติเพิ่มเติมข้างต้น)

ชั้นที่ 2 จำนวนหุ้นสามัญสำหรับแต่ละปี

เนื่องจากหุ้นสามัญจำนวน 28,000 หุ้น ใ้หน้าออกจำหน่าย ณ 31 ธันวาคม 2520 และไม่มีกรจำหน่ายเพิ่มเติมในแต่ละปี

ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญสำหรับปี 2521 - 2525 มีจำนวน 28,000 หุ้น

ชั้นที่ 3 ค่ามวดเงินปันผลต่อหุ้นสามัญ ตามที่มีการประกาศจ่ายจริงสำหรับปี 2521 - 2525

ปี 2521	จำนวน	80,900/28,000	=	2.89	บาท/หุ้นสามัญ
2522	จำนวน	90,700/28,000	=	3.24	บาท/หุ้นสามัญ
2523	จำนวน	126,620/28,000	=	4.52	บาท/หุ้นสามัญ
2524	จำนวน	171,600/28,000	=	6.13	บาท/หุ้นสามัญ
2525	จำนวน	219,440/28,000	=	7.84	บาท/หุ้นสามัญ

ชั้นที่ 4 จำนวนปรับจำนวนเงินปันผลต่อหุ้นสามัญ ให้แสดง อยู่ในหน่วยอำนาจ
ซื้อทั่วไป ณ วันสิ้นปี 2525

ปี	เงินปันผลต่อหุ้นสามัญ (ต้นทุนในอดีต)	ปรับมูลค่า	เงินปันผลต่อหุ้นสามัญ (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ วันสิ้นปี 2525)
2521	2.89	(228.4/166.3)	3.97 บาท/หุ้นสามัญ
2522	3.24	(228.4/174.3)	4.25 บาท/หุ้นสามัญ
2523	4.52	(228.4/186.1)	5.55 บาท/หุ้นสามัญ
2524	6.13	(228.4/202.9)	6.90 บาท/หุ้นสามัญ
2525	7.84	(228.4/228.4)	7.84 บาท/หุ้นสามัญ

การคำนวณ 36 ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญเมื่อสิ้นปี

ชั้นที่ 1 ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ ตามจำนวนที่เป็นจริง ณ วันสิ้นปี แต่ละปี
(ตามข้อสมมติเพิ่มเติมข้างต้น)

ชั้นที่ 2 จำนวนปรับราคาตลาดต่อหุ้นสามัญเมื่อสิ้นปีแต่ละปี ให้แสดง อยู่ใน
หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ วันสิ้นปี 2525

ปี	ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ (ต้นทุนในอดีต)	ปรับมูลค่า	ราคาตลาดต่อหุ้นสามัญ (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ วันสิ้นปี 2525)
	(บาท/หุ้นสามัญ)		(บาท/หุ้นสามัญ)
2521	20	(228.4/166.3)	27.47
2522	26	(228.4/174.3)	34.07
2523	31	(228.4/186.1)	38.05
2524	30	(228.4/202.9)	33.77
2525	35	(228.4/228.4)	35.00

กำไรขาดทุนจากการดำเนินงานปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงในราคา (ในรูปของงบการเงิน)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2525

(ในค่าเฉลี่ยของเงินปี 2525)

	ตามที่แสดง ในงบการเงิน เบื้องต้น	ปรับสำหรับ ภาวะเงินแข็ง โดยทั่วไป	ปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลง ในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน)
ยอดขาย (สุทธิ)	4,000,000	4,000,000	4,000,000
ต้นทุนสินค้าที่ขาย (คุณค่านวม 37,38)	2,600,000	2,652,026	2,656,781
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา)	480,000	480,000	480,000
ค่าเสื่อมราคา (คุณค่านวม 39,40)	76,000	103,570	107,889
สำรองสำหรับภาษีเงินได้	295,400	295,400	295,400
กำไร (จากทุน) จากการดำเนินงาน	548,600	469,004	459,930
กำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไปของ รายการที่เป็นตัวเงิน (คุณค่านวม 41)		((65,018))	(65,018)
ส่วนที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สินโรงงาน และอุปกรณ์ที่มี ไว้ระหว่างปี* (คุณค่านวม 42)			126,924
ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระบับราคาทั่วไป			194,820
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่าง หลังหักผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นใน ระบับราคาทั่วไป			(67,896)

* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2525 ราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลังเท่ากับ 485,000 บาท และราคาทุนปัจจุบันของทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ หลังหักค่าเสื่อมราคาสะสมเท่ากับ 1,158,882 บาท

กำไรขาดทุนจากการดำเนินงานปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงราคา (โดยวิธีกระทบยอด)
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2525
 (ในค่าเฉลี่ยของเงินปี 2525)

กำไรจากการดำเนินงานตามที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุน		548,600
ปรับเพื่อที่ราคาทุนใหม่สำหรับผลจากภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป		
ต้นทุนสินค้าที่ขาย (คูการคำนวณ 37)	(52,026)	
ค่าเสื่อมราคา (คูการคำนวณ 39)	(27,570)	(79,596)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานซึ่งปรับสำหรับภาวะ		
เงินเฟ้อโดยทั่วไปแล้ว		469,004
ปรับเพื่อสะท้อนผลต่างระหว่างภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป		
กับการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน)		
ต้นทุนสินค้าที่ขาย (คูการคำนวณ 38)	(4,755)	
ค่าเสื่อมราคา (คูการคำนวณ 40)	(4,319)	(9,074)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานซึ่งปรับสำหรับการ		
เปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่างแล้ว		459,930
กำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไปของรายการ		65,018
ที่เป็นตัวเงิน (คูการคำนวณ 41)		
การเพิ่มขึ้น (ลดลง) ในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน)		
ของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์		
ที่มีไว้ระหว่างปี * (คูการคำนวณ 42)		126,924
ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระบับราคาทั่วไป		194,820
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างหลังหัก		
ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระบับราคาทั่วไป		(67,896)

* ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2525 ราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลัง เท่ากับ 485,000 บาท และราคาทุนปัจจุบันของทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ หลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม เท่ากับ 1,158,882 บาท

การคำนวณ 37 ต้นทุนสินค้าที่ขาย (ปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป)

ขั้นที่ 1 ปรับมูลค่าสินค้าคงคลังต้นปี 2525 ให้อยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$420,000 \times \frac{(217.1/202.0 + 202.9)}{2} = 450,282 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 2 ยอดซื้อ (สุทธิ) ปี 2525 เนื่องจากมีลักษณะการซื้อสม่ำเสมอตลอดปี ยอดซื้อจึงแสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ด้วยระดับเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525 จึงไม่มีความจำเป็นต้องคำนวณเพื่อปรับยอดซื้อดังกล่าว (เว้นแต่จะมีเหตุการณ์อันมีผลกระทบต่ราคา เช่น ผลกระทบจากปัจจัยฤดูกาล เป็นต้น) จำนวนที่ปรากฏ คือ 2,660,000 บาท

ขั้นที่ 3 ปรับมูลค่าสินค้าคงคลังปลายปี 2525 ให้อยู่ในอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$480,000 \times \frac{(217.1/226.3 + 228.4)}{2} = 458,256 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 4 คำนวณต้นทุนสินค้าที่ขายปี 2525 ตามหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$450,282 + 2,660,000 - 458,256 = 2,652,026 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 5 จำนวนที่จำต้องปรับมูลค่าตามต้นทุนในอดีตเพื่อตีราคาทุนใหม่สำหรับผลจากภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป สำหรับต้นทุนสินค้าที่ขายปี 2525

$$2,600,000 - 2,652,026 = 52,026 \text{ บาท}$$

การคำนวณ 38 ต้นทุนสินค้าที่ขาย (ปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง)

ต้นทุนสินค้าที่ขายสำหรับปี 2525

ขั้นที่ 1 ปรับราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลังต้นปี 2525 ให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$427,000 \times \frac{(217.1/202.0 + 202.9)}{2} = 457,786 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 2 ยอดซื้อ (สุทธิ) ปี 2525 เนื่องจากมีลักษณะการซื้อสม่ำเสมอตลอดปี ยอดซื้อจึงแสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ด้วยระดับเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525 จึงไม่จำเป็นต้องคำนวณเพื่อปรับยอดซื้อดังกล่าว (เว้นแต่จะมีเหตุการณ์อันมีผลกระทบต่อราคา เช่น ผลกระทบจากปัจจัยฤดูกาล เป็นต้น) จำนวน 2,660,000 บาท

ขั้นที่ 3 ปรับราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลังปลายปี 2525 ให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ระดับเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$485,000 \times (217.1/228.4) = 461,005 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 4 คำนวณราคาทุนปัจจุบันของต้นทุนสินค้าที่ขายปี 2525 ตามหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ระดับเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$457,786 + 2,660,000 - 461,005 = 2,656,781 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 5 จำนวนที่ต้องปรับเพื่อสะท้อนผลต่างระหว่างภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไปกับการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) สำหรับต้นทุนสินค้าที่ขาย ปี 2525

$$2,652,026 - 2,656,781 = 4,755 \text{ บาท}$$

การคำนวณ 39 ค่าเสื่อมราคา (ปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป)

ขั้นที่ 1 จำนวนค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2525 ตามมูลค่าต้นทุนในอสังหาริมทรัพย์ และดัชนีราคา ณ วันที่ซื้อสินทรัพย์ถาวร (รายละเอียดการคำนวณ 4 ขั้นที่ 1 และ 2)

สินทรัพย์ถาวร	ค่าเสื่อมราคาประจำปี (ต้นทุนในอสังหาริมทรัพย์)	ดัชนีราคา ณ วันที่ซื้อสินทรัพย์ถาวร
อาคาร	12,500 บาท	155.4 (31 ธ.ค. 2520)
เครื่องจักร	52,500 บาท	155.4 (31 ธ.ค. 2520)
เครื่องจักร	11,000 บาท	187.2 (1 ม.ค. 2524)

ขั้นที่ 2 ปรับมูลค่าค่าเสื่อมราคา ปี 2525 ให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัมเฉลี่ยของดัชนีราคาสำหรับปี 2525

สินทรัพย์ถาวร	ค่าเสื่อมราคา (ต้นทุนในอสังหาริมทรัพย์)	การปรับมูลค่า	ค่าเสื่อมราคา (อำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัมเฉลี่ย ของดัชนีราคาสำหรับปี 2525)
อาคาร	12,500	(217.1/155.4)	17,464 บาท
เครื่องจักร	52,500	(217.1/155.4)	73,348 บาท
เครื่องจักร	11,000	(217.1/187.2)	12,758 บาท
			<u>103,570 บาท</u>

ขั้นที่ 3 จำนวนที่จำต้องปรับมูลค่าตามต้นทุนในอสังหาริมทรัพย์ใหม่สำหรับผลจากภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป สำหรับค่าเสื่อมราคาปี 2525

$$76,00 - 103,570 = 27,570 \text{ บาท}$$

การคำนวณ 40 ค่าเสื่อมราคา (ปรับสำหรับการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง)

ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2525

ขั้นที่ 1 ประมาณราคาทุนปัจจุบันถัวเฉลี่ยของสินทรัพย์ถาวร สำหรับปี 2525 เพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าเสื่อมราคา สำหรับปี 2525 ซึ่งแสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัมเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

สินทรัพย์ถาวร	ราคาทุนปัจจุบัน (ปี 2525)		
	ณ วันต้นปี*	ณ วันปลายปี*	ถัวเฉลี่ยระหว่างปี
อาคาร	751,362	794,390	772,876
เครื่องจักร	590,531	630,301	610,416
เครื่องจักร	118,657	126,648	122,653

* การคำนวณเพื่อประมาณราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ถาวร ตามที่ปรากฏในที่นี้ สามารถดูการคำนวณได้จากกรคำนวณ 28 สินทรัพย์ถาวร ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 5

ชั้นที่ 2 ประมาณอัตราร้อยละของค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวรสำหรับปี 2525 เพื่อประโยชน์ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร สำหรับปี 2525

<u>สินทรัพย์ถาวร</u>	<u>อายุการใช้งาน</u>	<u>อัตรา % ของค่าเสื่อมราคาประจำปี</u>
อาคาร	40 ปี	2.5 %
เครื่องจักร	8 ปี	12.5 %
เครื่องจักร	10 ปี	10.0 %

ชั้นที่ 3 คำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ถาวร สำหรับปี 2525 โดยคำนวณจากราคาทุนปัจจุบันถึงเฉลี่ยสำหรับปี 2525

<u>สินทรัพย์ถาวร</u>	<u>ราคาทุนปัจจุบันถึงเฉลี่ยสำหรับปี</u>	<u>อัตรา % ของค่าเสื่อมราคาประจำปี</u>	<u>ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี 2525 (ราคาทุนปัจจุบัน)</u>
อาคาร	772,876	2.5%	19,322 บาท
เครื่องจักร	610,416	12.5%	76,302 บาท
เครื่องจักร	122,653	10.0%	<u>12,265 บาท</u>
			<u>107,889 บาท</u>

ชั้นที่ 4 จำนวนที่ต้องปรับเพื่อสะท้อนผลต่างระหว่างภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไปกับการเปลี่ยนแปลงในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) สำหรับค่าเสื่อมราคาปี 2525

$$103,570 - 107,889 = 4,319 \text{ บาท}$$

การคำนวณ 41 กำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไปของรายการที่เป็นตัวเงิน

ชั้นที่ 1 รายละเอียดสำหรับรายการที่เป็นตัวเงิน ณ 31 ธ.ค. 2524 และ 31 ธ.ค. 2525 ตามลำดับ

	<u>2524</u>	<u>2525</u>
1) เงินทุนหมุนเวียนสุทธิที่เป็นตัวเงิน		
สินทรัพย์หมุนเวียนที่เป็นตัวเงิน		
เงินสด	410,250	514,250
ลูกหนี้ (สุทธิ)	1,230,750	1,542,750
หนี้สินระยะสั้นที่เป็นตัวเงิน	<u>(215,793)</u>	<u>(227,532)</u>
รวมสุทธิ	1,425,207	1,829,468
2) หนี้สินระยะยาวที่เป็นตัวเงิน	(1,078,963)	(1,137,657)
3) รายการที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ		
ภาษีเงินได้รอการตัดจำหน่าย	<u>(35,814)</u>	<u>(36,221)</u>
รวมรายการที่เป็นตัวเงินสุทธิ	<u>310,430</u>	<u>655,590</u>

ขั้นที่ 2 จำนวนกำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไปของรายการที่เป็นตัวเงิน ปี 2525 โดยปรับให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

	ต้นทุนในอดีต	ปรับมูลค่า	หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของ ดัชนีราคาปี 2525
รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิ ณ 31 ธันวาคม			
2524	310,430	(217.1/202.9)	332,156
<u>บวก</u> การเพิ่มขึ้นของรายการที่เป็นตัวเงิน			
ยอดขาย	<u>4,000,000</u>	(217.1/217.1)	<u>4,000,000</u>
	<u>4,310,430</u>		<u>4,332,156</u>
<u>หัก</u> การลดลงของรายการที่เป็นตัวเงิน			
ซื้อสินค้า	2,660,000	(217.1/217.1)	2,660,000
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ไม่รวมค่าเสื่อมราคา)	480,000	(217.1/217.1)	480,000
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	295,400	(217.1/217.1)	295,400

เงินปันผล	<u>219,440</u>	(217.1/228.4)	<u>208,583</u>
	<u>3,654,840</u>		<u>3,643,983</u>
รายการที่เป็นตัวเงินสุทธิ ณ 31 ธันวาคม 2525			
หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป			688,173
ต้นทุนในอดีต	<u>655,590</u>	(217.1/228.4)	<u>623,155</u>
ขาดทุนสุทธิในอำนาจซื้อทั่วไปของรายการที่เป็นตัวเงิน			<u>(65,018)</u>

การคำนวณ 42 ส่วนที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ ที่มีไว้ระหว่างปี

ส่วนที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในราคาเฉพาะอย่างของสินค้าคงคลัง สำหรับปี 2525

ชั้นที่ 1 จำนวนหาส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างของสินค้าคงคลัง สำหรับปี 2525 ทั้งนี้จะปรับมูลค่าให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคเบ็ดเตล็ดของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

	<u>ราคาทุนปัจจุบัน</u> (หน่วยเงินในนาม)	<u>ปรับมูลค่า</u>	<u>ราคาทุนปัจจุบัน</u> (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคเบ็ดเตล็ดสำหรับ ปี 2525)
สินค้าคงคลัง 1 ม.ค. 2525	427,000	(217.1/202.9)	456,884
ยอดซื้อ (สุทธิ)	2,660,000	(217.1/217.1)	2,660,000
ต้นทุนสินค้าที่ขาย (ดูการคำนวณ 38 ชั้นที่ 4)	<u>(2,656,781)</u>	(217.1/217.1)	<u>(2,656,781)</u>
	430,219		460,103
สินค้าคงคลัง 31 ธ.ค. 2525	<u>(485,000)</u>	(217.1/228.4)	<u>(461,005)</u>
ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างของ สินค้าคงคลัง สำหรับปี 2525	<u>54,781</u>		<u>902</u>

ส่วนที่เพิ่มขึ้น (หน่วยเงินในนาม)	54,781
ส่วนที่เพิ่มขึ้น (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป)	902
ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระบับราคาทั่วไป	<u>53,879</u>

ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างของทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์ สำหรับปี 2525

ชั้นที่ 2 ค่ารวมหาส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่างของทรัพย์สิน โรงงาน และ
อุปกรณ์ สำหรับปี 2525

ทั้งนี้จะปรับมูลค่าให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา
สำหรับปี 2525

	<u>ราคาทุนปัจจุบัน</u> (หน่วยเงินในนาม)	<u>ปรับมูลค่า</u>	<u>ราคาทุนปัจจุบัน</u> (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยสำหรับ ปี 2525)
ยอดยกมา 1 ม.ค. 2525	1,194,628	(217.1/202.9)	1,278,234
ข้อมาระหว่างปี	<u>-</u>		<u>-</u>
	1,194,628		1,278,234
ค่าเสื่อมราคา(การคำนวณ 40 ชั้น 3)	<u>(107,889)</u>	(217.1/217.1)	<u>(107,889)</u>
	1,086,739		1,170,345
ยอดยกไป 31 ธ.ค. 2525	<u>(1,158,882)</u>	(217.1/228.4)	<u>1,101,547</u>
ส่วนที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) ในราคาเฉพาะอย่าง ของทรัพย์สิน โรงงาน และอุปกรณ์สำหรับ ปี 2525	<u>72,143</u>		<u>(68,798)</u>
ส่วนที่เพิ่มขึ้น (หน่วยเงินในนาม)			72,143
ส่วนที่ลดลง (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป)			<u>(68,798)</u>
ผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระบับราคาทั่วไป			<u>140,941</u>

ส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่าง (ราคาทุนปัจจุบัน) ของสินค้าคงคลัง ทรัพย์สิน
โรงงาน และอุปกรณ์ ที่มีไว้ระหว่างปี 2525

ชั้นที่ 3 สรุปสำหรับปี 2525

	ส่วนที่เพิ่มขึ้น (หน่วยเงินในนาม)	ส่วนที่เพิ่มขึ้น (ลดลง) (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป)	ผลกระทบจากการเพิ่ม ขึ้นในระดับราคาทั่วไป
(บาท)			
สินค้าคงคลัง	54,781	902	53,879
สินทรัพย์ถาวร	72,143	(68,798)	140,941
รวม	126,924	(67,896)	194,820

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเปรียบเทียบ 5 ปี ของข้อมูลประกอบทางการเงินบางอย่าง
ปรับสำหรับผลจากการเปลี่ยนแปลงราคา
(ในค่าเฉลี่ยของเงินปี 2525)

(บาท)

ประจำปีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	2521	2522	2523	2524	2525
ขายสุทธิและรายได้จากการดำเนินงานอื่น (ดูการคำนวณ 43)	2,154,839	2,546,628	2,870,744	3,555,374	4,000,000
<u>ข้อมูลในราคาทุนในอดีตซึ่งปรับสำหรับภาวะ เงินเฟ้อโดยทั่วไป</u>					
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน (ดูตารางที่ 40)					469,004
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานถือหุ้น (ดูการคำนวณ 44)					16.75
สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี (ดูการคำนวณ 45)					2,126,469
<u>ข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน</u>					
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน (ดูตารางที่ 40)					459,930
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานถือหุ้น (ดูการคำนวณ 46)					16.43
ส่วนเกินของส่วนที่เพิ่มขึ้นในราคาเฉพาะอย่าง หลังจากหักผลกระทบจากการเพิ่มขึ้นในระดับราคา โดยทั่วไป (ดูตารางที่ 40)					(67,896)
สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี (ดูการคำนวณ 47)					2,185,707
<u>ข้อมูลอื่น</u>					
กำไร (ขาดทุน) สุทธิในอำนาจซื้อทั่วไป ของรายการที่เป็นตัวเงิน (ดูตารางที่ 40)					(65,018)
เงินปันผลถือหุ้นสามัญ (ดูการคำนวณ 48)	3.77	4.04	5.27	6.56	7.45
ราคาตลาดถือหุ้นสามัญ เมื่อสิ้นปี (ดูการคำนวณ 49)	26.11	32.38	36.16	32.10	33.27
ดัชนีราคาผู้บริโภคโดยเฉลี่ย	161.2	170.5	181.5	195.4	217.1

การคำนวณ 43 ยอดขายและรายได้จากการดำเนินงานอื่น

ขั้นที่ 1 ปริมาณขายยอดขาย(สุทธิ) สำหรับแต่ละปี ให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคเบ็ดเตล็ดของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

ปี	ยอดขาย (สุทธิ) (ต้นทุนในอดีต)	ปริมาณค่า	ยอดขาย (สุทธิ) (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคเบ็ดเตล็ด ของดัชนีราคา สำหรับปี 2525)	
2521	1,600,000	(217.1/161.2)	2,154,839	บาท
2522	2,000,000	(217.1/170.5)	2,546,628	บาท
2523	2,400,000	(217.1/181.5)	2,870,744	บาท
2524	3,200,000	(217.1/195.5)	3,555,374	บาท
2525	4,000,000	(217.1/217.1)	4,000,000	บาท

การคำนวณ 44 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนหัก (ข้อมูลในราคาต้นทุนในอดีต ซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป)

กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนหัก สำหรับปี 2525

ขั้นที่ 1 จำนวนหาจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายสิ้นปี 2525

(ในทำนองเดียวกัน การคำนวณ 31 ขั้นที่ 1)

ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญ สำหรับปี 2525 = 28,000 หุ้น

ขั้นที่ 2 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน สำหรับปี 2525 = 469,004 บาท

ขั้นที่ 3 จำนวนกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนหัก สำหรับปี 2525

$$= \frac{469004}{28000}$$

$$= 16.75 \text{ บาท / หุ้นสามัญ}$$

การคำนวณ 45 สินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี (ข้อมูลตามราคาต้นทุนในอดีตซึ่งปรับสำหรับภาวะเงินเฟ้อโดยทั่วไป)

ขั้นที่ 1 จำนวนปรับมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงิน ให้อยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคเบ็ดเตล็ดของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงิน ซึ่งอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ วันสิ้นปี 2525

$$\text{(จากการคำนวณ 41)} = 655,590 \text{ บาท}$$

สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงิน ซึ่งอยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ย

$$\text{ของดัชนีราคา สำหรับปี 2525} = 655,590 \quad (217.228.4)$$

$$= 623,155 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 2 จำนวนปรับมูลค่าของสินค้าคงคลังปลายปี 2525 ให้อยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$480,000 \quad (217.1 / \frac{226.3}{2} \quad 228.4) = 458,256 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 3 จำนวนปรับมูลค่าของสินทรัพย์ถาวร สำหรับปี 2525 ให้อยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$\text{ที่ดิน} \quad 80,000 \times (217.1 / 155.4) = 111,763 \text{ บาท}$$

$$\text{อาคาร} \quad 500,000 \times (217.1 / 155.4) = 698,520 \text{ บาท}$$

$$\text{เครื่องจักร} \quad 420,000 \times (217.1 / 155.4) = 586,757 \text{ บาท}$$

$$\text{เครื่องจักร} \quad 110,000 \times (217.1 / 187.2) = 127,570 \text{ บาท}$$

$$1,524,610 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 4 จำนวนปรับมูลค่าของค่าเสื่อมราคาสะสมสินทรัพย์ถาวร สำหรับปี 2525 ให้อยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$\text{อาคาร} \quad 62,500 \times (217.1 / 155.4) = 87,315 \text{ บาท}$$

$$\text{เครื่องจักร} \quad 262,500 \times (217.1 / 155.4) = 366,723 \text{ บาท}$$

$$\text{เครื่องจักร} \quad 22,000 \times (217.1 / 187.2) = 25,514 \text{ บาท}$$

$$479,552 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 5 มูลค่าของสินทรัพย์ถาวร (สุทธิ) สำหรับปี 2525 ซึ่งแสดงในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525 (จากขั้นที่ 3,4)

$$\text{สินทรัพย์ถาวร (สุทธิ)} = 1,524,610 - 479,552$$

$$= 1,045,058 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 6 คำนวณหาสินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี 2525 (จากขั้นที่ 1, 2, 5)

$$\begin{aligned} \text{สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี} &= 623,155 + 458,256 + 1,045,058 \\ &= 2,126,469 \text{ บาท} \end{aligned}$$

การคำนวณ 46 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานกองทุน (ข้อมูลในราคาปัจจุบัน)

ขั้นที่ 1 คำนวณหาจำนวนหุ้นสามัญที่ออกจำหน่ายสินทรัพย์ 2525
(ในทำนองเดียวกัน การคำนวณ 31 ขั้นที่ 1)
ดังนั้น จำนวนหุ้นสามัญ สำหรับปี 2525 = 28,000 หุ้น

ขั้นที่ 2 กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน สำหรับปี 2525 = 459,930 บาท

ขั้นที่ 3 คำนวณกำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานกองทุน สำหรับปี 2525

$$\begin{aligned} &= \frac{459930}{28000} \\ &= 16.43 \text{ บาท / หุ้นสามัญ} \end{aligned}$$

การคำนวณ 47 สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี (ข้อมูลในราคาทุนปัจจุบัน)

ขั้นที่ 1 คำนวณปรับมูลค่าของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงิน ให้อยู่ในหน่วย
อำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$= 623,155 \text{ บาท}$$

(ในทำนองเดียวกัน การคำนวณ 45 ขั้นที่ 1)

ขั้นที่ 2 คำนวณปรับราคาทุนปัจจุบันของสินค้าคงคลัง ณ 31 ธันวาคม 2525
ให้อยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

$$485,000 \times (217.1 / 228.4) = 461,005 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 3 คำนวณปรับราคาปัจจุบันของสินทรัพย์ถาวร (สุทธิ) ณ 31 ธันวาคม 2525
ให้อยู่ในหน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคัเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี
2525 ราคาทุนปัจจุบันของสินทรัพย์ถาวร (สุทธิ) ณ 31 ธันวาคม
2525 มีจำนวน 1,158,882 บาท

$$1,158,882 \times (217.1 / 228.4) = 1,101,547 \text{ บาท}$$

ขั้นที่ 4 คำนวณหาสินทรัพย์สุทธิเมื่อสิ้นปี 2525

$$\begin{aligned} \text{สินทรัพย์สุทธิ เมื่อสิ้นปี} &= 623,155 + 461,005 + 1,101,547 \\ &= 2,185,707 \text{ บาท} \end{aligned}$$

การคำนวณ 48 เงินปันผลถือหุ้นสามัญ

ชั้นที่ 1 จำนวนเงินปันผลถือหุ้นสามัญตามที่มีการประกาศจ่ายจริงสำหรับปี

2521 - 2525

(ในทำนองเดียวกัน การคำนวณ 35 ชั้นที่ 3)

ปี 2521	2.89	บาท / หุ้นสามัญ
2522	3.24	บาท / หุ้นสามัญ
2523	4.52	บาท / หุ้นสามัญ
2524	6.13	บาท / หุ้นสามัญ
2525	7.48	บาท / หุ้นสามัญ

ชั้นที่ 2 จำนวนปรับจำนวนเงินปันผลถือหุ้นสามัญ ให้แสดงอยู่ในหน่วยอำนาจ

ซื้อทั่วไป ณ ราคเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

<u>ปี</u>	<u>เงินปันผลถือหุ้นสามัญ</u> (ต้นทุนในอดีต)	<u>ปรับมูลค่า</u>	<u>เงินปันผลถือหุ้นสามัญ</u> (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525)
2521	2.89	(217.1 / 166.3)	3.77 บาท / หุ้นสามัญ
2522	3.24	(217.1 / 174.3)	4.04 บาท / หุ้นสามัญ
2523	4.52	(217.1 / 186.1)	5.27 บาท / หุ้นสามัญ
2524	6.13	(217.1 / 202.9)	6.56 บาท / หุ้นสามัญ
2525	7.48	(217.1 / 228.4)	7.45 บาท / หุ้นสามัญ

การคำนวณ 49 ราคาตลาดถือหุ้นสามัญเมื่อสิ้นปี

ชั้นที่ 1 ราคาตลาดถือหุ้นสามัญ ตามจำนวนที่เป็นจริง ณ วันสิ้นปี แต่ละปี

(ตามข้อสมมติเพิ่มเติมข้างต้น)

ชั้นที่ 2 จำนวนปรับราคาตลาดกองทุนสามัญเมื่อสิ้นปีแต่ละปี ให้แสดงอยู่ในหน่วย
อำนาจซื้อขายทั่วไป ณ ราคับเฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับปี 2525

ปี	ราคาตลาดกองทุนสามัญ (ต้นทุนในอดีต)	ปรับมูลค่า	ราคาตลาดกองทุนสามัญ (หน่วยอำนาจซื้อทั่วไป ณ ราคับ เฉลี่ยของดัชนีราคา สำหรับ ปี 2525)	
2521	20	(217.1 / 166.3)	26.11	บาท / หุนสามัญ
2522	26	(217.1 / 714.3)	32.38	บาท / หุนสามัญ
2523	31	(217.1 / 186.1)	36.16	บาท / หุนสามัญ
2524	30	(217.1 / 202.9)	32.10	บาท / หุนสามัญ
2525	35	(217.1 / 228.4)	33.27)	บาท / หุนสามัญ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย